

Esittelymuistio

2.7.2026

VN/26851/2025
VN/26851/2025-OKM-17

Krase ry:n perusopetuksen järjestämistä koskeva lupahakemus

1. Rekisteröity yhteisö tai säätiö opetuksen järjestäjänä

Perustuslain 16 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Oppivelvollisuudesta säädetään lailla.

Perustuslain 123 §:n 2 momentin mukaan valtion ja kunnan järjestämän muun kuin yliopisto-opetuksen perusteista samoin kuin oikeudesta järjestää vastaavaa opetusta yksityisissä oppilaitoksissa säädetään lailla.

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen. Lupa voi koskea perusopetusta ja sen yhteydessä annettavaa esiopetusta ja maahanmuuttajille tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Opetuksen järjestämislupa voidaan myöntää, jos lupaa hakeva opetuksen järjestäjä on tehnyt kunnan kanssa sopimuksen opetuksen järjestämisestä. Tällöin järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen. Erityinen koulutus- ja sivistystarve katsotaan olevan silloin, kun kunnassa on oppivelvollisia, joiden opetuksen järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista muulla tavalla. Koulutuksen tarpeellisuutta arvioidaan esimerkiksi suhteessa asianomaisen paikkakunnan tai alueen koulutuskysyntään ja tarjontaan (HE 86/1997 vp ja KHO 29.12.2006 T 3673). Perusopetuslakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 86/1997 vp) on todettu, että vaatimuksella sopia opetuksen järjestämisestä kunnan kanssa korostetaan kunnan kokonaisvastuuta asukkaidensa perusopetuksen järjestämisessä.

Lupa voidaan myöntää myös ilman kunnan suostumusta, mutta tällöin luvan myöntämisen edellytyksenä on alueellinen tai valtakunnallinen koulutus- tai sivistystarve. Näissä tilanteissa luvan myöntäminen perustuu siihen, että kunnat eivät järjestä koulutusta, joka palvelisi myös muita kuin asianomaisen kunnan koulutustarpeita. Tällöinkin lupa voidaan myöntää vain erityisopetuksen, vieraskielisen opetuksen tai erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen järjestämiseen.

Perusopetuslain mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Ammatillisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään muun muassa opetushenkilöstön määrään ja opettajien pätevyyksiin sekä opetussuunnitelmiin. Taloudellisten edellytysten arvioinnissa huomiota kiinnitetään hakijan taloudelliseen asemaan, opetustiloihin ja välineistöön sekä kykyyn huolehtia koulutuksen rahoituksesta pidemmällä aikavälillä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.okm@gov.fi

Yksityisen yhteisön ja säätiön järjestämän opetuksen tulee olla tavoitteiltaan perusopetuslain mukaista. Opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta päättää valtioneuvosto perusopetuslain 14 §:n 1 momentin nojalla. Valtioneuvoston perusopetuslaissa tarkoitettua opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta antaman asetuksen (422/2012, tuntijakoasetus) 2 luvussa säädetään opetuksen yleisistä tavoitteista. Asetuksen 3 §:n 6 momentissa on säädetty, että erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukselliseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuvia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Myös näiltä osin opetuksen sisällön tulee perustua opetushallituksen perusopetuslain 14 §:n 2 momentin nojalla antamiin opetussuunnitelman perusteisiin.

Perusopetuslain 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista. Opetussuunnitelman perusteet tulee laatia noudattaen mitä perusopetuslaissa ja sen nojalla on säädetty ja määrätty.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista on tehty päätös 22.12.2014 (104/11/2014). Uuden valtakunnallisen normin mukaiset opetussuunnitelmat otettiin käyttöön vuosiluokkien 1—6 osalta 1.8.2016. Seitsemännen vuosiluokan osalta opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017, kahdeksannen vuosiluokan osalta opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018 sekä yhdeksännen vuosiluokan osalta 1.8.2019.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 11. määrätään erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuvan opetuksen järjestämisestä. Näitä määräyksiä sovelletaan sellaiseen yksityisen opetuksen järjestäjän antamaan perusopetukseen, jolle valtioneuvosto on opetuksen järjestämisluvassa määrännyt erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuvan erityisen koulutustehtävän.

Lisäksi perusopetuslain 14 §:n perusteella Opetushallitus on päättänyt aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 12.6.2017 (OPH-1280-2017) ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteista 13.11.2015 (57/011/2015). Niiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otettiin käyttöön 1.1.2018.

Perusopetusasetuksen 20 §:n mukaan opetuksen järjestämisluvaa on haettava viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tarvittaessa ottaa käsiteltäväksi myös mainittua ajankohtaa myöhemmin tehdyn hakemuksen. Opetuksen järjestämisluvassa määrätään kunnat, joissa opetusta järjestetään, opetuskieli, erityinen koulutustehtävä, koulutuksen järjestämismuoto sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot.

Valtioneuvosto voi perusopetuslain 7 §:n 4 momentin nojalla peruuttaa opetuksen järjestämistä koskevan luvan, jos koulutus ei täytä perusopetuslain 7 §:n 1 tai 2 momentissa luvan myöntämiseksi säädettyjä edellytyksiä tai jos opetus järjestetään muuten vastoin perusopetuslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Laissa säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten täytyessä luvan myöntäminen on lupa-asian ratkaisevan viranomaisen harkinnassa. Luvan hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta luvan saamiseen. Lupaharkinnassa voidaan päätyä tarkoituksenmukaisuusperustein kielteiseen ratkaisuun, vaikka edellä todetut oikeudelliset myöntämisedellytykset täytyisivätkin. Perusopetuksen osalta valtioneuvosto on hallituksen esityksessä koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 86/1997) todennut, että tarkoituksena on säilyttää kunnan koululaitos perusopetuksen runkona eikä tarkoituksena ole tavoitella valtion tai yksityisten perusopetusta antavien koulujen lukumäärän lisäämistä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan esi- ja perusopetuksessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Oppilailla ja opettajilla on oltava työrauha keskittyä oppimiseen ja opettamiseen. Tämän toteuttamiseksi mm. hallitus on kasvattanut perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla laajentamatta opetussuunnitelmaa. Lisäykset on kohdennettu alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Myös oppimisen tukea koskeva lainsäädäntö on uudistettu siten, että voidaan turvata riittävä tuki oppilaille sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Lisäksi hallitusohjelman mukaan

varmistetaan, että yksityisten opetuksen järjestäjien järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen.

Valtioneuvosto hyväksyi 13.6.2024 seuraavan ministeri Essayahin lausuman: "Liittyen vanhempien oikeuteen varmistaa lapsilleen heidän omien uskonnollisten ja aatteellisten vakaumustensa mukainen opetus valtioneuvoston on tarpeen selvittää perusopetuslain 7 §:ssä säädetyn alueellisen koulutustarpeen edellytyksen suhdetta YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artiklaan sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artiklaan päätettäessä opetuksen järjestämisluvista."

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artikla turvaa lapselle oikeuden ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen. Valtion tulee kunnioittaa vanhempien lapselle antamaa ohjausta tämän oikeuden käyttämisessä.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artikla turvaa oikeuden elämään seuraavasti:

1. Jokaisen oikeus elämään on suojattava laissa. Keneltäkään ei saa riistää hänen elämänsä tahallisesti, paitsi tuomioistuimen päätöksen täytäntöön panemiseksi silloin, kun hänet on tuomittu rikoksesta, josta laissa määrätään tällainen rangaistus. 2. Elämän riistämistä ei voida katsoa tämän artiklan vastaiseksi teoksi silloin, kun se seuraa voimankäytöstä, joka on ehdottoman välttämätöntä: a. kenen hyvänsä puolustamiseksi laittomalta väkivallalta; b. laillisen pidätyksen suorittamiseksi tai laillisen vapaudenriiston kohteeksi joutuneen henkilön paon estämiseksi; c. mellakan tai kapinan kukistamiseksi laillisin toimin.

Tilastovuoden 2025 20.9. tilanteen mukaan noin 3,06 prosenttia oppivelvollisista perusopetuksen oppilaista saa opetusta yksityisessä peruskoulussa (16 335 oppilasta). Valtioneuvoston myöntämä perusopetuksen järjestämislupa on 63 yksityisellä opetuksen järjestäjällä. Näiden ylläpitämistä kouluista 22 on steinerkoulu, 11 kristillistä koulua, yksi juutalainen koulu, neljä kielikoulua, yksi montessorikoulu, yksi freinetkoulu, yksi Reggio Emilia -pedagoginen koulu ja kaksi yksityistä koulukotia sekä neljä ulkomaankoulua. Lisäksi perusopetusta ja lisäopetusta järjestetään aikuisille eräissä yksityisissä aikuislukioissa ja noin 30 kansanopistossa.

2. Valtioneuvoston yleisistunnon toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön 4 §:n 7 kohdassa tarkoitetut yhteiskuntapoliittisesti tai taloudellisesti merkittävät lupa-asiat käsitellään ja ratkaistaan valtioneuvoston yleisistunnossa.

Perusopetuslain (628/1998) 7 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen.

3. Hakemukset, lausunnot ja päätösesitykset

3.1 Krase ry

3.1.1 Hakemus

Krase ry hakee opetus- ja kulttuuriministeriöön 29.8.2025 toimittamallaan hakemuksella viiden vuoden määräajan voimassa olevaa lupaa järjestää kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa perusopetusta 100 oppilaalle vuosiluokilla 1—6 Seinäjoella 1.8.2026 lukien. Opetus järjestettäisiin suomen kielellä.

Hakijana on rekisteröity yhdistys Krase ry, jonka kotipaikka on Seinäjoki ja toiminta-alueena Seinäjoki ja sen ympäristökunnat. Yhdistys on merkitty yhdistysrekisteriin 30.4.1997. Sääntöjensä mukaan yhdistyksen tarkoituksena edistää kristillistä kasvatusta sekä vanhusten sosiaalista ja henkistä hyvinvointia kristilliseltä pohjalta sekä toimintaan osallistuvien henkistä, hengellistä, fyysistä ja sosiaalista tasapainoa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voi voittoa tavoittelematta ylläpitää Raamatun näkemyksen pohjalta kristillistä päiväkotia, esikoulua sekä koulua, joka antaa peruskoulua vastaavaa opetusta. Yhdistys hankkii toimintaansa varten tarpeelliset viranomaisten luvat. Yhdistyksellä on oikeus ottaa vastaan lahjoja, testamentteja ja avustuksia.

Hakija on hakenut opetuksen järjestämislupaa aikaisemmin vuosina 2022 ja 2024, mutta saanut hakemuksiinsa kielteisen päätöksen.

Hakija perustelee hakemustaan alueellisella koulutustarpeella. Etelä-Pohjanmaan alueella ei kristillistä koulua ole. Lähimmät kristilliset koulut sijaitsevat Vaasassa noin 80 km:n, Jyväskylässä noin 190 km:n ja Tampereella noin 180 km:n päässä Seinäjoelta. Krase ry:ssä toimii erilaisista kristillisistä viitekehyksistä useita kymmeniä perheitä, jotka toivovat lapsilleen kristilliseen maailmankatsomukselliseen järjestelmään perustuvaa perusopetusta ja jotka ovat olleet aktiivisesti valmistelemassa Seinäjoen kristillisen koulun käynnistymistä. Alustavia ilmoittautumisia kouluun on elokuussa 2025 tullut 62. Ilmoittautuneita on kaikille vuosiluokille, mutta pääosa 1. luokalle.

Hakijan tavoitteena on aloittaa joustava esi- ja alkuopetus, jossa esioppilaat ja 1–2 luokka toimivat yhdessä. Tästä koulu voi tulevaisuudessa laajentua koko alakoulun kattavaksi. Yhdysluokkaopetuksessakin jokainen ikäryhmä opiskelee ainakin osittain omana ryhmänä. Toiminta on tarkoitus käynnistää ensimmäisenä lukuvuotena noin 40 oppilaalla. Seuraavan lukuvuotena hakija arvioi oppilasmääräksi 50. Toiminnan vakiintuessa ja tunnettuuden kasvaessa hakija arvioi oppilasmäärän nousevan noin 100 oppilaaseen viiden vuoden kuluessa. Hakija arvioi, että koululla on realistiset mahdollisuudet kasvuun alueen väestöpohjan ja kysynnän perusteella.

Opetuksen järjestämismuotona olisi luokkamuotoinen perusopetus. Opetus järjestettäisiin oppilasmäärän mukaan joko yhdysluokkaopetuksena tai vuosiluokkaopetuksena. Opetuksessa voidaan käyttää myös joustavaa esi- ja alkuopetusryhmittelyä yhteistyössä samassa kiinteistössä sijaitsevan päiväkotit Suvikellon kanssa.

Opetus toteutettaisiin vuosiluokittain. Hakija toteaa, että joustava esi-alkuopetus on valtiovallan uusimpia linjauksia opetuksen järjestämiseksi. Tämä onnistuu Seinäjoen kristillisessä koulussa luontevasti, koska päiväkotit Suvikellossa toimii jo esiopetusryhmä esim. lukuvuonna 2024–2025 10 oppilasta. Yhdysluokkaopetuksessakin jokainen ikäryhmä opiskelee ainakin osittain omana ryhmänään. Luokanopetusta voidaan täydentää aineenopetuksella siten, että esimerkiksi vieraan kielen sekä taito- ja taideaineiden opetusta antavat aineenopettajat tai ko. oppiaineeseen erikoistuneet luokanopettajat.

Opetus noudattaisi perusopetuksen opetussuunnitelmaa, joka on valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Tuntijako on asetuksen mukainen. Opetussuunnitelma on laadittu uusimpien säädösten edellyttämällä tavalla. Seinäjoen kristillisen koulun opetussuunnitelma on monilta osin yhtenevä muiden kristillisten koulujen opetussuunnitelmien kanssa. Siinä otetaan kuitenkin huomioon paikallinen toimintaympäristö sekä lähialueiden mahdollisuudet ja erityispiirteet. Kannatusyhdistys ja Seinäjoen kristillinen koulu ovat sitoutuneet muiden suomalaisten kristillisten koulujen kanssa opetussuunnitelman jatkuvaan kehittämiseen sekä oma-aloitteisesti että opetusviranomaisilta saadun palautteen ja ohjeistuksen perusteella.

Seinäjoen kristillisessä koulussa oppilaan saama tuki noudattaa perusopetuslain mukaista tuen mallia. Tukimuotojen suunnittelemisen pohjana käytetään Seinäjoen kaupungin yhteisesti laadittuja pedagogisia asiakirjoja. Päiväkodin kanssa yhteistyötä tekevä KM erityisopettaja toimii myös sovitusti Seinäjoen kristillisen koulun erityisopettajana.

Luokanopettaja arvioi tuen tarvetta säännöllisesti yhteistyössä vanhempien kanssa ja konsultoi erityisopettajaa ja oppilashuoltoryhmää tarvittaessa. Tuen tarpeen arviointiin, tuen toteuttamiseen sekä toteutuneen tuen arviointiin koulussa on käytössä yhtenäiset toimintamallit Seinäjoen kaupungin opetustoimen kanssa. Tuen tarpeen arviointi sekä tuen toteutus tehdään suunnitelmallisesti yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa. Tuen tarkoituksenmukaisuus tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Ryhmäkohtaiset tukimuodot toteutetaan samanaikais- ja yhteisopettajuuden avulla. Opettajien yhteistyömuotojen käyttäminen on mahdollista myös luokka-asterajat ylittäen. Oppilaskohtaisia tukimuotoja varten koulun rakenteeseen luodaan vuosittain yksi oppilasmäärältään pienempi (max. 10 oppilasta – oppilaskohtaisen tuen tarpeesta riippuen) opetusryhmä, jonka opettajana on erityisluokanopettaja. Tämä ryhmä on koulun oppilaskohtaisen tuen toteutusryhmä. Osittain erityisluokanopetusta tarvitseva oppilas käy tuen toteutusryhmässä opiskelemassa sovitut oppitunnit ja opiskelee muut oppitunnit omassa ryhmässään. Kokoaikaista erityisopetusta tarvitseva oppilas opiskelee koko ajan kyseisessä tuen toteutusryhmässä. Tuen toteutusryhmä toimii tavallisena opetusryhmänä, jos oppilaskohtaisen tuen tarvisijoita ei ole. Tuen toteutusryhmän erityisluokanopettaja pyritään pitämään samana, vaikka luokka-aste vaihtuisi.

Kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvan aineksen ilmenemisestä Seinäjoen kristillisen koulun opetuksessa ja toimintakulttuurissa hakija toteaa, että koulu on kiinnittänyt erityistä huomiota maailmankatsomuksellisten arvojen kirjaamiseen opetussuunnitelmaan. Koulun toimintakulttuuria

kuvaavassa perusopetuksen opetussuunnitelman luvuissa 4.7 ja 12.3 on seikkaperäisesti selvitetty, kuinka läpäisyperiaate näkyy toimintakulttuurissa. Perusopetuksen opetussuunnitelman oppiainesissä (paikallisissa osioissa) on jatkettu kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvien arvojen ilmentymisen määrittelyä ja kuvaamista opetuksessa.

Opetushenkilöstön osalta hakija tuo esiin, että henkilökuntaa valittaessa noudatetaan asetusta opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (14.12.1998/986). Opettajavirrat laitetaan julkiseen hakuun johtosäännön mukaan, kun niiden täyttäminen tulee ajankohtaiseksi. Kielivalinnoissa (erityisesti harvinaisten kielten opetus) voidaan toimia yhteistyössä Seinäjoen kaupungin muiden koulujen kanssa. Seinäjoen kristilliseen kouluun palkataan toimiin koulun toiminnan laajentuessa. Lukuvuonna 2026–2027 koulun on tarkoitus aloittaa 1–2 opettajalla oppilaiden määrän mukaan. Lisäksi erityisopettajan palveluita voidaan ostaa yhteistyössä päiväkotivirkaston kanssa tarpeen mukaan.

Hakemuksen mukaan lukuvuodesta 2026–2027 eteenpäin koulussa toimisi kahdeksan opettajaa, joista seitsemän on luokanopettajia. Lisäksi on erityisopettaja, joka on myös lasten ja nuorten psykoterapeutti, psykologian aineenopettaja ja neuropsykiatrinen valmentaja. Kahdella luokanopettajalla on myös rehtorikelpoisuus. Kaksi luokanopettajaa on myös erityisluokanopettajia. Heistä toinen on myös laaja-alainen erityisopettaja. Opetushenkilöstön lisäksi koulussa toimii opettajien työpareina koulunkäynnin ohjaajia sekä muuta henkilökuntaa, joka hoitaa oppilashuollon, hallinnon, ruokahuollon ja siivouksen. Kiinteistön ylläpidosta vastaa konferenssikeskus Valkean omistaja. Avustavissa tehtävissä voidaan käyttää päiväkodin kanssa yhteistä henkilökuntaa. Henkilöstöä kannustetaan aktiiviseen oman ammattitaidon kehittämiseen. Täydennyskoulutusta järjestetään säännöllisesti koko henkilöstölle sekä osallistutaan Opetushallituksen, Länsi-Suomen aluehallintoviraston ja muiden täydennyskoulutuksen järjestäjien koulutuksiin. Täydennyskoulutukseen on koulun talousarviossa vuosittain varattu määräraha, joka mahdollistaa osallistumisen koulutuksiin. Tarvittaessa opettajalla on mahdollisuus myös henkilökohtaiseen työnohjaukseen.

Koulun tilojen osalta hakija tuo esiin, että koulun toiminta olisi mahdollista aloittaa Konferenssikeskus Valkean kiinteistössä, missä myös päiväkotivirkasto ja Seinäjoen vapaaseurakunta toimii. Tiloissa on lisäksi koulutus- ja kokoustiloja sekä sali, joita koulu voisi hyödyntää. Tilat ovat valmistuneet 2018 ja sijaitsevat hyvien liikenneyhteyksien varrella lähellä Seinäjoen keskustaa. Tavoitteena on aloittaa joustava esi- ja perusopetus, jossa esi- ja 1–2 luokka toimivat yhdessä. Tiloissa on hakijan mukaan asianmukaiset tilat liikuntaan (seurakuntasali ja Seinäjoen kaupungin keskusurheilukenttä), musiikkiin ja kuvataiteeseen. Tekniseen työhön soveltuvia tiloja hakija voi vuokrata Seinäjoen kaupungilta. Seinäjoen kaupungin liikuntapalvelut (mm. uimahalli, hiihtolatuverkosto) ovat hakijan mukaan monipuolisesti käytettävissä. Hakemuksen liitteenä on aiesopimus tilojen vuokraamisesta sekä pohjapiirros koulutilajärjestelyistä Seinäjoen kristilliselle koululle. Tiloissa on valmiiksi koulukäyttöön sopivat kalusteet ja pienryhmätiloja. Lisäksi koulu on saanut lahjoituksena kirjoja ja muuta opetusvälineistöä. Koululle hankittaisiin tarvittava kalustus ja opetusvälineistö. Hakijan mukaan tilat soveltuvat alakouluopetuksen tarpeisiin.

Opintososiaalisten etujen osalta hakija tuo esiin, että koulu tarjoaa oppilailleen maksuttoman opetuksen, oppikirjat ja kouluruokailun. Kouluruokailu järjestetään päiväkotivirkaston keittiön kanssa Suvifood Oy:n toimesta. Kouluterveydenhuolto ja koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut järjestettäisiin Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimesta. Hyvinvointialueen osoittama koululääkäri suorittaa oppilaiden terveystarkastukset. Hyvinvointialueen kristilliselle koululle osoittama kouluterveydenhoitaja osallistuu myös oppilashuoltoryhmään. Koulumatkakuljetuksista vastaavat vanhemmat.

Opiskeluhoitoryhmä kokoontuu aina tarpeen vaatiessa. Opiskeluhoitoryhmään kuuluu koulunjohtaja (rehtori), erityisopettaja, lääkäri, terveydenhoitaja, koulukuraattori (tarvittaessa) sekä aina se opettaja, jonka luokan oppilaan asiat ovat opiskeluhoitoryhmässä käsiteltyinä.

Hakija tuo esiin, että Seinäjoen kristillinen koulu osallistuu muiden kristillisten koulujen kanssa yhteistyöhön, jonka puitteissa kristillisille kouluille on kehitetty Opetushallituksen esittelemien laatukriteerien pohjalta oma laatukortisto ja -mittari. Kristillisten koulujen yhteistyö sisältää mm. vuosittaisia rehtoritapaamisia ja koulujen yhteisiä koulutuspäiviä.

Opetuksen laatua kehitetään myös aktiivisesti osallistumalla ja hakeutumalla mukaan mahdollisiin kehittämishankkeisiin. Opetuksen laadun arviointi ja kehittäminen on jokaisen opettajan työhön

luonnollisesti kuuluva tehtävä. Käytännön kehittämistyötä tehdään erityisesti tiimeissä, joissa käsitellään opetuksen järjestelyjä, sovitaan käytännöistä ja jaetaan hyväksi koettuja toimintamalleja sekä opetukseen että vuorovaikutukseen. Opettajilla, oppilailla ja heidän huoltajillaan on vahva rooli koulun toimintakulttuurin ja opetussuunnitelman kehittämistyössä.

Hakemuksen liitteenä on tilinpäätös vuodelta 2024. Yhdistyksen tulos vuodelta 2024 oli 479,37 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 tulos oli 806,17 euroa alijäämäinen. Hakemukseen oli liitetty myös hakijan omistaman päiväkotin Suvikello Oy:n tilinpäätös tilikaudelta 1.8.2023–31.7.2024. Osakeyhtiön tulos vuodelta 2024 oli 16.036,54 euroa ylijäämäinen. Suvikello Oy:n tilintarkastuskertomukseen sisältyy tilintarkastajien varaus, jonka mukaan yhtiöllä on yli 6 kuukautta erääntyneitä myyntisaamia yhteensä 19 542,00 euroa, joita tilintarkastajien näkemyksen mukaan ei voi pitää enää todennäköisenä. Mikäli saatavat kirjattaisiin KPL 5:2 §:n mukaisesti ja luottotappiona alas, olisi tilikauden tulos ja oma pääoma 19 542,00 euroa heikompi. Tulos vuodelta 2023 oli 19 698,06 euroa ylijäämäinen.

Hakemuksen liitteenä on koulutoiminnan talousarvio erikseen vuodelle 2026 ja 2027. Talousarviot on laskettu sen mukaan, että oppilaita vuonna 2026 olisi 20 ja vuonna 2027 oppilasmäärä olisi 35. Talousarvioista käy ilmi, että koulun toiminta on tarkoitettu rahoittaa pääosin valtionosuuksilla. Muita tuloja ovat yhdistyksen jäsenmaksut, yhteensä 1 000 euroa sekä kannatusmaksut, jonka määräksi on arvioitu vuonna 2026 yhteensä 1 000 euroa ja 2027 yhteensä 2 000 euroa. Muita tuloja ovat vuonna 2026 muut varainhankinnan tuotot 20 000 euroa, varsinaisen toiminnan tuotot 2 000 euroa ja muut avustukset 4 000 euroa. Kulut muodostuvat suurimmalta osalta opetushenkilöstön henkilöstökuluista.

Koululla on valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annetun lain (634/1998) 4 §:ssä tarkoitettu johtosääntö.

3.1.2 Lausunnot

Seinäjoen kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta on antanut 22.5.2024 seuraavan lausunnon hakijan hakemuksen johdosta:

§ 32 Kristillisen koulun perustaminen Seinäjoelle

Kasvatus- ja opetuslautakunta 22.5.2024 § 32

Kristillisten koulujen ja päiväkotien liiton jäsenyhdistys KRASE ry (Kristillinen kasvu Seinäjoen Seudulla) suunnittelee yksityisen kristillisen koulunperustamista Seinäjoelle. Yhdistys on pyytänyt kaupungin lausuntoa asiasta. Perusopetuslain 7 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuksenopetuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen ja että opetuksen järjestäjä ja kunta, jossa opetusta järjestetään, ovat sopineet asiasta. Pääsääntöisesti luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lupaa opetuksen järjestämiseen on haettava perusopetusasetuksen 20 §:n mukaan viimeistään vuotta ennen opetuksen suunniteltua aloittamista. Asianomainen ministeriö voi tarvittaessa ottaa käsiteltäväksi myös mainittua ajankohtaa myöhemmin tehdyn hakemuksen. Lupahakemuksessa tulee esittää selvitys opetuksen tarpeellisuudesta sekä muiden luvanmyöntämisedellytysten täyttymisestä.

Lähtökohta luvan myöntämiselle on paikallinen tarve. Koulu ei saa tuottaa taloudellista voittoa tai kerätä koulumaksuja. Talous perustuu valtiolta ja mahdollisesti kunnilta saataviin oppilaskohtaisiin avustuksiin. Opetusluvan saaneet rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt ovat ns. yksityisiä opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, joiden toiminta perustuu yksityiskouluaatteeseen ja päätöksenteon autonomiaan. Yksityisellä opetuksenjärjestäjällä on suurelta osin samat vastuut oppilaistaan kuin kunnalla opetuksen järjestäjänä. Samoin opetusta järjestävä yhdistys toimii työnantajavastuulla. Työnantajan tulee mm. järjestää työntekijöilleen työterveydenhuolto, huolehtia työsuojelusta ja toimia työsuhteissa voimassa olevan työehtosopimuksen mukaan.

Seinäjoella yleiskristillisellä arvopohjalla toimivalla yksityisellä päiväkotin Suvikellolla on jo noin 25-vuotinen historia. Päiväkodissa tarjotaan myös esiopetusta, joten kristillinen koulu loisi toiminnalle

luontevan jatkon. Kun Suvikellossa olevien lasten vanhempien lisäksi jonkin verran muidenkin lasten vanhemmilla on kiinnostusta valita lapsilleen kristillinen koulu, yksisarjaisen koulun perustaminen vaikuttaa realistiselta tavoitteelta. Koulun toiminta on tarkoitus aloittaa Valkean kiinteistössä, jossa myös päiväkotit Suvikello toimii. Rakennuksessa on koulutoimintaan sopivia tiloja, joissa myös Sedu ja kaupunki ovat jossain määrin järjestäneet opetusta. Yhdistyksen tavoitteena on ainakin tässä vaiheessa alakoulu, jossa esi- ja alkuopetus Seinäjoen kaupunki muodostaisivat yhtenäisen kokonaisuuden.

Yhdistyksen tavoitteena on laadukasta perusopetusta tarjoava koulu, jonka toiminnassa kristilliset arvot ja maailmankatsomus ovat selkeästi esillä. Koulukohtainen opetussuunnitelma noudattaa valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita eikä sitoudu oppilaita kristilliseen maailmankatsomukseen, vaan oppilailla on aito vapaus omiin valintoihinsa ja näkemyksiinsä. Kaikilta opettajilta edellytetään säädösten mukaista kelpoisuutta. Seinäjoella toimii tällä hetkellä yksi yksityinen koulu, Etelä-Pohjanmaan Steiner-koulu. Kasvavassa kaupungissa ei ole mitään estettä toisellekään yksityiselle koululle, joka tuo perheille lisää mahdollisuuksia valita lapselleen sopiva perusopetusta tarjoava koulu. Kaupunki ei avusta Steiner-koulua eikä sitoudu kristillisen koulunkaan avustamiseen. Koulun tulee olla oppilailleen perusopetuslain mukaisesti maksuton ja rahoittaa toimintansa valtionosuuksilla ja tarvittaessa yhdistyksen mahdollisella muulla varainhankinnalla kuin oppilaiden perheiltä perittävillä maksuilla.

Valmistelija sivistys- ja hyvinvointijohtaja Antti Takala

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan ehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta puoltaa KRASE ry:n anomusta yksityisen kristillisen koulun perustamiseksi Seinäjoelle.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja sivistys- ja hyvinvointijohtaja Antti Takala p. 044 550 2677, antti.takala@seinajoki.fi
Seinäjoen kaupunki

Ilmajoen kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta on antanut 23.4.2024 seuraavan lausunnon hakijan hakemuksen johdosta:

KOL § 16 KRISTILLISEN KOULUN HANKE SEINÄJOELLA 2024 – LAUSUNTOPYYNTÖ KRASE RY

Ilmajoen kasvatus- ja opetuslautakunta on käsitellyt kokouksessaan 23.4.2024 KRASE ry (Kristillinen kasvatus Seinäjoen seudulla) Kati Nummensalon 19.4.2024 lautakunnalle osoittaman lausuntopyyntönsä koskien kristillisen koulun perustamisen lupahakemusta.

Ilmajoen kasvatus- ja opetuslautakunta ei näe esteitä kristillisen koulun perustamiselle Seinäjoelle.

Päiväkoti Suvikello on antanut 21.8.2025 seuraavan lausunnon hakijan hakemuksen johdosta:

Kristillisellä arvopohjalla toimivassa päiväkotit Suvikellossa Seinäjoella on yhteensä n. 70 lasta. Päiväkodissa on vuosittain noin 10-15 esikoululaista. Päiväkotimme lasten huoltajat pitävät tärkeänä sitä mahdollisuutta, että heidän lapsensa saisivat jatkaa samaan arvopohjaan perustuvassa kristillisessä koulussa. Päiväkodin esiopetusryhmästä osa hakeutuisi luonnollisesti kristillisen koulun oppilaaksi, mikäli sellainen mahdollisuus olisi. Koulun ja päiväkodin yhteistyö toimisi saumattomasti samassa kiinteistössä. Yhtenä tavoitteena on joustava esi- ja alkuopetus, jossa päiväkodin esikoululaiset ja 1. ja 2.-luokkalaiset toimisivat yhdessä joustavasti. Hyöty koulun ja päiväkodin sijaitsemisesta olisi molemminpuolinen mm. ruokahuollon ja siivouksen osalta.

Koska kristillisen peruskoulun toiminnan sisältö muodostaa selkeän jatkumon päiväkotimme arvopohjaan, puollamme kristillisen koulun lupahakemusta.

Opetushallitus on antanut 29.10.2025 seuraavan lausunnon hakijan opetussuunnitelmasta ja opiskeluhoitosuunnitelmasta:

Lausunto Krase ry:n perusopetuksen opetussuunnitelmasta

Opetushallitus on antanut perusopetusta varten valtakunnallisen määräyksen opetussuunnitelman perusteista (Opetushallituksen määräykset 102/011/2014 ja 104/011/2014). Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (POPS) on niiden julkaisemisen (2014) jälkeen tietyiltä osin muutettu ja täydennetty uusilla muutosmääräyksillä, jotka korvaavat kussakin muutosmääräyksessä mainittujen kohtien osalta alkuperäisen määräyksen. Muutokset ja lisäykset vuoden 2014 opetussuunnitelman perusteisiin löytyvät Opetushallituksen sivuilta (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetuksen-opetussuunnitelman-perusteet>)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ajantasainen versio löytyy ePerusteista (<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tiedot>). Paikallinen opetussuunnitelma tulee laatia opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, eikä paikallisessa opetussuunnitelmassa saa olla kirjauksia, jotka ovat ristiriidassa perusteissa annettujen määräysten kanssa. Opetussuunnitelman perusteiden kussakin pääluvussa määrätään, mitä paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee päättää ja kuvata. Paikallinen opetussuunnitelma tulee laatia aina ajantasaisten määräysten mukaisesti.

Lausunnonssa Opetushallitus on kiinnittänyt huomiota erityisesti siihen, vastaako lausuttavana oleva paikallisen eli opetuksen järjestämislupaa hakevan tahon opetussuunnitelma opetussuunnitelman perusteita ja että opetussuunnitelmasta löytyvät keskeiset asiat, jotka opetussuunnitelman perusteissa määrätään paikallisesti päätettäväksi, linjattavaksi ja kirjattavaksi. Oppilaiden oikeusturvan kannalta on välttämätöntä, että paikallinen opetussuunnitelma pohjautuu voimassa olevaan Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ajantasaiseen määräykseen.

Krase ry:n opetussuunnitelma ei kaikilta osin pohjautu voimassa olevaan valtakunnalliseen lainsäädäntöön ja sen myötä ajantasaisiin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Oppilaan oikeusturvan kannalta erityisen merkittäviä ovat puutteet, jotka koskevat oppilaan arviointia ja oppimisen ja koulunkäynnin tukeen sekä opiskeluhoitoon liittyviä määräyksiä. Opetussuunnitelmassa ei ole kaikilta osin huomioitu esim. muutosmääräystä OPH-531-2025, jolla on merkittäviä vaikutuksia sekä opetuksen järjestämiseen että oppilaan arviointiin. Opetussuunnitelmasta puuttuu useita liitteitä, joista ei sen vuoksi ole voitu lausua. Lisäksi opetussuunnitelmassa on puutteita, jotka on tarkemmin yksilöity alempana.

Lausunto opiskeluhoitosuunnitelmasta

Krase ry:n opiskeluhoitosuunnitelma ei ole lain ja määräysten mukainen. Suunnitelma on hyvin sekava ja siinä on merkittäviä puutteita. Suunnitelmassa kuvataan samoja asioita monissa eri kohdin ja osin myös ristiriitaisesti. Suunnitelmasta puuttuu monia asiakokonaisuuksia, jotka ovat merkittäviä opiskeluhoitoon kokonaisuuden toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma tulee selkiyttää ja täydentää lain ja määräysten mukaiseksi. Koulukohtainen opiskeluhoitosuunnitelma on poistettu oppilas- ja opiskelijahuoltolaista ja tästä syystä myös opetussuunnitelman perusteista. Halutessaan opetuksen järjestäjä voi säilyttää koulukohtaiset opiskeluhoitosuunnitelmat käytössä, jolloin koulukohtaiset suunnitelmat yhteensovitetään opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman kanssa.

Lisäksi tapauskohtaisesti koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän toimintatavat tulee muuttaa lain mukaisiksi niin, että oppilaan ja huoltajan asema huomioidaan lain edellyttämällä tavalla.

Havainnot Krase ry:n opetussuunnitelmasta

Tuntijako

Krase ry:n laatiman Seinäjoen kristillisen koulun tuntijako on VNS 268/2024 mukainen ja opetussuunnitelmassa esitetyn taulukon mukaan taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit on sisällytetty oppilaalle kaikille yhteiseen opetukseen huomioiden kaikki taide- ja taitoaineet.

Valinnaisten aineiden tunteja on tuntijaossa kuvattu olevan 1 vvt kullakin vuosiluokalla 4., 5. ja 6. Tässä ilmenee ristiriitaa luvussa 1.5.5 kuvatun kanssa. Paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee täsmentää, millä vuosiluokilla valinnaisia aineita oppilaille on tarjolla.

Tuntijaosta puuttuu A2-ranska ja A2-saksa. Koulun kieliohjelmassa todetaan, että 3. luokalla on mahdollisuus valita vapaaehtoinen A2-kieli. Tällöin A2-kielen tulee olla mukana myös tuntijaossa. Luvussa 13.5 koulu kuitenkin toteaa, että kun A2-kielen valitsijoita on riittävästi, koulu järjestää itse A2-kielen opetuksen. Tämä kohta on epäselvä. Lukijan tulee saada tietää, kuinka A2-kielen opetus järjestetään.

Opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen

Luvussa 1.5.2 Opetussuunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen mainitaan, että ”Opetussuunnitelman toteutumista voidaan arvioida myös osallistumalla vuosittain erilaisiin

oppilaille tarkoitettuihin valtakunnallisiin ja alueellisiin kokeisiin”. Opetushallitus huomauttaa, että oppilaisen osallistumista valtakunnallisiin tai alueellisiin kokeisiin ei voida pitää paikallisen opetussuunnitelman arvioinnin tai kehittämisen mittarina. Valtakunnallisten ja alueellisten kokeiden tavoitteet eivät todennäköisesti useinkaan vastaa paikalliseen opetussuunnitelmaan vuosiluokittain kohdennettujen ja täsmennettyjen oppiaineiden tavoitteita. Valtakunnalliset ja alueelliset kokeet antavat vain suuntaa antavaa tietoa siitä, millä tasolla kyseisellä hetkellä oppilaan osaaminen on, ja niiden katsotaan olevan osa monipuolista näyttöä oppilaan osaamisesta, ei määrääviä suhteessa oppilaan lukuvuosiarviointiin.

Saman luvun viimeinen kappale ” Seinäjoen kristillisessä koulussa saavutetaan oppivelvollisuuteen kuuluvien oppimäärien mukaiset tiedot ja taidot sekä jatko-opintovalmiudet.” antaa ymmärtää, että Seinäjoen kristillisessä koulussa opiskeltaisiin myös vuosiluokkien 7–9 aikana. Vuosiluokan 6. lukuvuosiarvioinnilla ei ole vaikutusta päättöarviointiin eikä näin ollen vaikutusta jatko-opintoihin hakeutumisessa.

Valinnaiset aineet

Krase ry:n opetussuunnitelman luvussa 1.5.5 Valinnaisaineet kuvataan sekä taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien jakautuminen vuosiluokille 4., 5. ja 6 että valinnaisten aineiden osalta kaikille yhteinen laaja-alainen tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen kasvatuksen oppiaine vuosiluokille 3., 5. ja 6. Opetushallitus huomauttaa, että otsikon mukaisessa luvussa tulisi kuvata POPS(2014) määrätyn mukaan: mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaiset aineet ja mille vuosiluokille niiden opetus sijoittuu.

Selkeyden vuoksi taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttö ja kuvaus olisi hyvä erottaa oppilaalle valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) kuvauksen osuudesta. Kyseessä on kaksi toisistaan erillistä tuntiresurssia, joista järjestettävä opetus toteutetaan eri tavoin ja näissä oppimäärissä osoitettu osaaminen myös arvioidaan eri tavoin (POPS(2014) luku 6 määräykset). Katso myös lukuun 13 kirjatut huomiot.

Lisäksi Opetushallitus toteaa, että luvussa 13.5.1 on kuvattu kaikille oppilaille yhteinen oppiaine Tunne-, kaveri- ja vuorovaikutustaidot, joka opetussuunnitelmaan kirjatun kuvauksen mukaan muodostaa yhtenäisen oppiaineen kokonaisuuden vuosiluokille 3., 5. ja 6. Tämä tulee kuvata koulun omassa tuntijaossa. Koulun päättämään omaa kaikille yhteistä oppimäärää ei voida järjestää valinnaisten aineiden (9vvt vuosiluokille 1-9) resurssista vaan sille tulee osoittaa oma paikallinen tuntiresurssi.

Kieliohjelma

Kieliohjelmasta kertovassa taulukossa on ylivivattu A2-kielen rivi. Jää epäselväksi, mitä ylivivauksella tarkoitetaan. Taulukon yläpuolella todetaan kuitenkin, että 3. luokalla on mahdollisuus valita vapaaehtoinen A2-kieli. Näin ollen A2-kielten tulee olla mukana taulukossa. Tämä kohta on epäselvä. Lukijan tulee saada tietää, kuinka A2-kielen opetus järjestetään ja missä oppilaan on mahdollisuus A2-kieltä opiskella.

Ohjaussuunnitelma

Ohjaussuunnitelma mainittu liitteenä 15, mutta ei löydy asiakirjoista. Oppilaanohjauksen paikallinen kuvaus pääosin ok. Opetushallitus kiinnittää huomiota lauseeseen (POPS s.33) Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja opiskeluhooltohenkilöstön kanssa. Oppilaanohjauksesta vastaavat opettajat, mutta yhteistyötä opiskeluhooltohenkilöstön kanssa voidaan kyllä tehdä.

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen järjestämisen periaatteet ja yhteistyön kuvaukset puuttuvat. Mikäli toiminta-alueittain järjestettävää opetusta ei järjestetä koulussa, tämäkin on syytä mainita paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi

POPS2014 arviointiluku on siirretty Krase ry:n opetussuunnitelmaan sellaisenaan. Paikallisesti päätettävien asioiden yhteydessä ei kuitenkaan ole huomioitu kaikkia muutosmääräysten edellyttämiä muutoksia.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi

Luvussa 6.14.3 todetaan: "Opettajalla kaikki formatiivisen arvioinnin menetelmät toimivat dokumentteina opitusta." Opetushallitus muistuttaa, että formatiivinen arviointi ei edellytä dokumentointia. Lisäksi työskentelyn arviointi on osa oppiaineen arviointia. Kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteerien mukaisesti, tulee myös työskentely arvioiduksi.

Luvussa 6.14.4 kuvataan lukuvuoden päätteeksi tehtävää arviointia. Opetushallitus muistuttaa, että arviointi ei perustu oppimisen tavoitteisiin niillä vuosiluokilla, joille ei kansallisia arviointikriteereitä ole määritelty. "Summatiivinen arviointi tehdään suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja niiden pohjalta paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan lukuvuosiarviointi 6. vuosiluokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin. Kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavassa lukuvuosiarvioinnissa käytetään valtakunnallisia arviointikriteereitä.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että käyttäytymisen arviointi tulee sisällyttää kaikilla vuosiluokilla oppilaan todistuksiin. Vastaavasti kuvaileva tai täydentävä sanallinen palaute annetaan erillisellä liitteellä.

Vuosiluokan 6. päätteeksi annetaan lukuvuositolustus. Todistukseen merkittyjen arvioiden perustana ovat 6. vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin oppiaineittain määritellyt kriteerit, ei päättöarvioinnin kriteerit, kuten luvussa on virheellisesti kirjoitettu. Muutosmääräys OPH-172-2023. Paikallisesti laadituissa arviointia kuvailevissa määräyksissä tulee myös huomioida uudistunut tuen lainsäädäntö sekä muutosmääräys OPH-531-2025. Opetushallitus huomauttaa, että uuden tuen lainsäädännön ja perusteiden mukaan oppiaineen oppimäärää voidaan rajata, ei yksilöllistää.

Luvussa 6.14.5 kuvataan itsearvioinnin edellytysten tukemista, tarkemmin itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin periaatteita. Opetushallitus pohtii, onko opetussuunnitelman tekstin laatimisen yhteydessä jäänyt joitain sanoja välistä virkkeessä, jossa kuvataan oppilaan tietoisuuden tukemista.

Luvussa 6.14.6 on kuvattu oppilaan välttävän suorituksen muodostumista kompensaation kautta vuosiluokalta toiselle siirryttäessä. Opetushallitus pyytää täsmentämään paikallisesti perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen käytännön huomioiden, että kompensaatioperiaate on tavoitteiden välinen. Yhdessä tavoitteessa osoitetulla hyvällä osaamisella ei voi korvata useiden tavoitteiden hylättyä osaamista: "Paremmen osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta."

Lisäksi samassa luvussa kuvatut opintojen tukemisen tavat ovat vanhentuneet, tulee korjata nykyistä lainsäädäntöä ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita vastaavaksi. Muutosmääräys OPH 531-2025.

Luvussa 6.14.7 kuvataan arviointia ja palautteen antamisen käytäntöjä nivelvaiheissa. Luvussa kerrotaan, että ”Nivelkohdan arviointi toisen vuosiluokan päättyessä perustuu laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin”. Luvussa on lisäksi kuvattu, millaisten asioiden kuvauksia oppilaan arviointi sisältää. Opetushallitus pyytää Krase ry:tä täsmentämään kyseisiä kuvauksia, jotta ne tosiasiallisesti perustuisivat laaja-alaisen osaamiseen.

Luvussa 6.14.8. kuvataan käyttäytymisen arviointia ja sen perustana olevia tavoitteita ja arviointiperusteita. Ko. luvussa ja myöhemmin luvussa 6.14.9 (arviointikello) kerrotaan, että ”Käyttäytymisen tavoitteet ja käyttäytymisen arviointimenetelmät määritellään aina lukuvuoden alussa yhdessä oppilaiden kanssa ja selvitetään myös huoltajille. Oppilailla on oppilaskunnan kautta mahdollisuus ehdottaa muutoksia ja täydennyksiä käyttäytymisen tavoitteisiin, arviointikriteereihin ja järjestyssääntöihin.” Samassa luvussa on kuitenkin määritelty käyttäytymisen tavoitteet, jotka koulun opetussuunnitelman mukaan perustuvat perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteisiin ja koulun järjestyssääntöihin. Luvussa on myös kuvattu osaamisen kuvaukset (kriteerit) kullekin arvosanalle. Opetushallitus pohtii, miten kyseisiä tavoitteita ja kriteerejä voidaan käyttää tilanteessa, jossa käyttäytymisen tavoitteet ja arviointimenetelmät määritellään jokaisen lukuvuoden alussa uudelleen.

Opetushallitus pohtii, että käyttäytymisen tavoitealueet itsessään on jo kirjoitettu käyttäytymisen (osaamisen) kuvauksen mukaisiksi, joten tällaisenaan kuvattuna lukijalle jää vaikutelma, että tavoitteet ja kriteerit eivät ole keskenään tasapainossa. Lisäksi osa käyttäytymisen kriteereistä on sellaisia, jotka kuvaavat käyttäytymisen sijasta oppilaan persoonaa, kuten pukeutumiseen liittyvä kriteeri. Oppilaan pukeutuminen ei saa vaikuttaa käyttäytymisen arviointiin.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että koulua käymättömyys ei voi olla hylätyn käyttäytymisen arvion antamisen peruste. Jotta oppilasta voidaan arvioida, tulee oppilaalla olla mahdollisuus osoittaa osaamistaan, myös käyttäytymisessä ja opettajan tulee havainnoida ja arvioida toimintaa. Koulua käymätöntä oppilasta ei voida arvioida näkemättä oppilaan toimintaa koulu yhteisössä.

Krase ry:n opetussuunnitelmasta puuttuu kuvaus erityisen tutkinnon suorittamisen tavoista sekä kuvaukset todistusten liitteistä. Oppilaan lukuvuoden päätteeksi tehtävää arviointia kuvaavassa luvussa 6.14.6 kuitenkin on useita mainintoja liitteistä. Kts. POPS(2014) luku 6.13 määräykset.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Luvun 7 osalta paikallisissa kuvauksissa ei ole huomioitu tuen uudistusta (määräys OPH- 531-2025), joka astui voimaan 1.8.2025. Paikallisissa kuvauksissa oppimisen ja koulunkäynnin tuki on kuvattu vanhojen perusteiden mukaisesti. Luvut 7.10.1.–7.10.6 paikallisten kuvausten osalta eivät ole lain ja määräysten mukaisia.

Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Opetussuunnitelmasta käy ilmi, että määräys OPH-531-2025 puuttuu ja sen vuoksi kirjaukset eivät tämänkään luvun osalta ole opetussuunnitelman perusteiden mukaisia. Paikallisesti päätettävissä asioissa käytetään edelleen nimitystä oppimissuunnitelma, jota ei tuen muutosten jälkeen enää käytetä. Samoin kolmiportainen tuki ja vuosiluokkiin sitomaton opetus ovat vanhentuneita termejä, ja nämä tukimuodot tulee kuvata nykyisten oppimisen tuen käsitteiden avulla.

Kohdassa kieli- ja kulttuuri-identiteetin tukeminen puhutaan jokaisen kansalaisen oikeudesta omaan kieleen ja kulttuuriin. Tarkemmin ottaen tämä on jokaisen ihmisen (ei, kansalaisen) oikeus, joka on taattu perustuslaissa. Muutamaa riviä alempana tämä on tulkittu oikein.

Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva perusopetus

Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että Paikalliseen opetussuunnitelmaan on kirjattu kohtaan 12.3.1: ”Kristillinen arvomaailma ilmenee: -- mahdollisuutena siunata kouluruoka (noudatetaan Opetushallituksen tiedotteen OPH 3903-2022 mukaisia menettelyjä, liite 11).” Opetushallituksen ohjeessa (OPH-3903-2022) ei käsitellä ruokarukouksia. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on linjannut mietinnössään (2/2014), että esim. ohjatut ruokarukoukset, joita järjestetään osana koulun normaalia päivittäistä toimintaa voivat muodostua etenkin julkisen vallan neutraalisuuden vaatimuksen ja indoktrinaatiokiellon näkökulmasta ongelmallisiksi. Opetushallituksen ohjeen (OPH-3903-2022) mukaan koulussa voidaan kuitenkin tietyin edellytyksin järjestää myös uskonnollisia tilaisuuksia erillään opetuksesta ja muusta koulun toiminnasta.

Valinnaisuus perusopetuksessa

Krase ry:n opetussuunnitelman luvussa 13.5. kuvataan paikallista oppilaan valinnaisuutta sekä väliotsikon valinnaisaineet että alaluvun 13.5.1 Valinnaiset aineet alla.

Opetushallitus huomauttaa, että perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan paikallisen opetussuunnitelman luvussa 13.5 tulisi kuvata taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käytöstä seuraavaa:

- miltä osin taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja osoitetaan taide- ja taitoaineiden oppimääriin jakamalla näitä tunteja taide- ja taitoaineiden kesken
- miltä osin taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja osoitetaan taide- ja taitoaineiden oppimääriin oppilaan valintaan perustuen
- mitkä ovat kunkin taide- ja taitoaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt niillä vuosiluokilla,

joilla näiden oppiaineiden opetustunnit muodostuvat osittain tai kokonaisuudessaan taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista.

Krase ry:n opetussuunnitelman luvussa 1.5.5 valinnaisaineet on kuvattu taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien jakautuminen vuosiluokittain eri taide- ja taitoaineiden kesken. Katso ko. luvun huomiot. Tämä ei poista sitä, että luvussa 13.5. tulisi kuvata oppilaan valinnaisuudesta perusteiden mukaiset edellytetyt asiat. Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien osuus tulee korjata ja kuvata paikalliseen opetussuunnitelmaan.

Lisäksi luvussa 1.5.5 mainitaan, että taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien opetussuunnitelmat ovat mukana kyseisten oppiaineiden opetussuunnitelmaosiossa. Luvun 15.3 oppiaineiden kuvauksissa ei kuitenkaan löydy mainintaa siitä, että oppiaineen opetukseen on lisätty taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja eri vuosiluokille.

Opetushallitus kiinnittää huomiota, että Krase ry:n opetussuunnitelman luvussa 13.5.1 Valinnaiset aineet kuvataan kaikille yhteinen tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaidot oppiaine.

Kyseistä paikallisesti muodostettua oppimäärää (oppiainetta) ilmoitetaan opiskeltavan vuosiluokilla 3., 5. ja 6. kullakin vuosiluokalla 1 vvt, jolloin oppiaine muodostaa yhteensä 3 vvt laajuisen yhtenäisen oppimäärän eli oppiaineen kokonaisuuden, jonka arviointia ei ole kuvattu luvun 6 määräysten mukaisesti. Krase ry:n tuntijaossa oppiaineen tunnit on kuitenkin sijoitettu vuosiluokille 4., 5. ja 6. Lisäksi kaikille yhteisen paikallisen oppiaineen tunnit on sijoitettu tuntijaossa virheellisesti valinnaisten aineiden tuntiresurssin kohdalle. Tulee korjata tuntijakoon, millä vuosiluokilla ko. oppiainetta opiskellaan.

Oppiaineen tavoitteita ja sisältöjä, oppimisympäristöjä, tukea ja ohjausta on kuvattu tavalla, joka vastaa paikallisen oppiaineen kuvauksia.

Paikallisesti määritellyn kaikille yhteisen oppimäärän (tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaidot) opintojen aikana oppilaalla on mahdollisuus kullakin vuosiluokalla valita erilaisia teemoja ja sisältöjä. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa valinnaisuudella tarkoitetaan kuitenkin tapaa järjestää VNA 286/2024 kuvattujen eri oppimäärien opetus, ei sitä, että oppilaat valitsevat oppiaineen (paikallinen oppimäärä) opintojen aikana ja niiden sisällä opiskeltavia sisältöjä tai teemoja. (POPS2014. Luku 13).

Edellä kuvatun perusteella Opetushallitus toteaa, että luvussa 13.5.1 ei kuvata vuosiluokilla 3–6 oppilaille tarjottavien valinnaisten aineiden oppimääriä ja laajuuksia perusteiden edellyttämällä tavalla. Valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) osalta paikallisessa opetussuunnitelmassa tulisi muun muassa kuvata, mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan. Paikallista opetussuunnitelmaa olisi tarpeen myös täsmentää, mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä mistä kunkin valinnaisen aineen oppimäärä muodostuu.

Luvussa 13.5.1 kuvatun yhden oppiaineen sisällä tapahtuva teemojen ja kokonaisuuksien valinta ei ole oppilaalle valinnaisten oppimäärien mukaista valintaa.

Opetushallitus pyytää edelleen täsmentämään POPS2014 kirjausten mukaisesti valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) kuvaukset:

- mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan
- mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain
- selkiyttämään lukua 13.5.1 kokonaisuutena siltä osin, miten valinnaisia aineita tarjotaan oppilaan oman valinnan mukaisesti.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että valinnaisten aineiden (9vvt vuosiluokilla 1–9) tuntiresurssia (VNA286/2024) ei voida käyttää kaikille yhteisen oppiaineen opetuksen toteuttamiseen. Kaikille yhteiseen oppiaineeseen (oppimäärään) tulee osoittaa paikallinen oma resurssi. Kaikille yhteistä paikallista oppiainetta määriteltäessä, on hyvä huomioida, että perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 5.1 Yhteinen vastuu oppilaan koulupäivästä määrää aluvuonna Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen seuraavasti:

”Koulussa opitaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja osana oppiaineiden opetusta ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuutta.” Tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen harjoittelua varten voidaan paikallisesti laajentaa jokin kaikille yhteinen oppimäärä, jonka opetuksen yhteydessä kyseiset taidot omaksutaan. Laajennukselle osoitetaan paikallinen oma resurssi.

Opetushallitus huomauttaa, että valinnaisten aineiden resurssista järjestettävä opetus tulee olla oppilaille aidosti valinnaista ja oppimäärät tulee kuvata Krase ry:n opetussuunnitelmaan perusteissa edellytetyn mukaisesti. Mikäli paikallisesti päätetty Tunne-, vuorovaikutus- ja kaveritaidot oppiaine halutaan muuttaa valinnaiseksi aineeksi, tulee tämän lisäksi kuvata muita valinnaisia aineita (oppimääriä), joista oppilas voi valita kullekin vuosiluokalle haluamansa oppimäärän. Oppimäärät tulee kuvata vuosiluokittain; mitä valinnaisia oppimääriä oppilaalla on valittavissa kullakin vuosiluokalla 4, 5 ja 6, jolloin niitä on koulun tuntijaossa kuvattu tarjottavan.

Valinnaiset ja vapaaehtoiset kielet

Koulu toteaa opetussuunnitelmassaan, että kun A2-kielen valitsijoita on riittävästi, koulu järjestää itse A2-kielen opetuksen. Tekstissä käytetään A2-kielistä käsitteitä valinnainen kieli ja vapaaehtoinen kieli samassa virkkeessä. On hyvä käyttää jompaakumpaa, jotta lukija saa tietää, onko kyseessä oppilaan valinnaisten aineiden vuosiviikkotuntimäärän sisältyvä A2-kieli vai oppilaan vuosiviikko-tuntien määrää lisäävä A2-kieli.

Vuosiluokkien 2 ja välinen siirtymävaihe

Koulun opetussuunnitelman vuosiluokkien 2 ja 3 välistä siirtymävaihetta koskeva teksti ei vastaa voimassa olevia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita kuten ei myöskään koulun oma tarkennus luvussa 14.2.1.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2)

Kuudennen vuosiluokan arviointikriteerit puuttuvat S2-opetuksen kohdasta. Ne tulee lisätä.

Toinen kotimainen kieli, ruotsi

Toinen kotimainen kieli, B1-ruotsi, vl 3–6

Koulun opetussuunnitelman arviointia koskeva tarkennus ei täysin vastaa opetuksen tavoitteiden osa-alueita. Teksti tulee korjata vastaamaan ePerusteita.

Tavoitteen T6 osaamisen kriteerit vuosiluokan 6 päätteeksi on tarpeettomasti kahteen kertaan.

Tavoitteeseen T8 Taito tulkita tekstejä ja tavoitteeseen T9 Taito tuottaa tekstejä koulun tekemät sisältöjen tarkennukset eivät vastaa T8:n ja T9:n opetuksen tavoitetta kaikilta osin. Tämä tulee korjata.

Vieraat kielet

Vieras kieli, A1-englanti, vl 1–2

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuu otsikot, joissa kerrotaan koulun tuntijaon mukainen A1-kielen oppimäärä eli A1-englanti. Otsikointi ja oppimäärän nimi tulee vaihtaa vastaamaan koulun tuntijakoa. Väliotsikon Englannin kielen A-oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1–2 alla oleva teksti ei ole voimassa, joten se tulee poistaa.

Koulun opetussuunnitelmassaan tekemästä tarkennuksesta A1-kielen arviointiin puuttuu tavoitteet T1, T2 ja T4. Vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetussuunnitelman perusteissa (2019) todetaan seuraavaa: ”Lukuvuoden päätteeksi A1-kielen sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi tekemiensä havaintojen perusteella oppilaiden osaamista suhteessa kaikkiin opetussuunnitelman perusteissa oppimiselle asetettuihin tavoitteisiin.” Näin ollen koulun tarkennus ei vastaa perusteita ja se tulee korjata.

Opetushallitus suosittelee, että Vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetussuunnitelman perusteisiin (2019) perustuva taulukko siirretään koulun opetussuunnitelmassa ennen koulun omia tarkennuksia, jotta lukija saa selkeän kuvan A1-englannin opetussuunnitelmakokonaisuudesta ja perusteiden ja paikallisten tarkennusten välisestä hierarkiasta.

A1-englannin taulukosta puuttuu opetuksen tavoitteisiin liittyvien tavoitealueiden nimet. Ne tulee lisätä. Suluissa oleva teksti tavoitetta ei arvioida ei liity oppimisen tavoitteisiin. Koulun tarkentamat sisällöt eivät paikoitellen vastaa perusteissa asetettuja tavoitteita kuten tavoitteet T4, T6 ja T9.

Joihinkin opetuksen tavoitteisiin on liitetty sisältöjä, jotka eivät kuulu kyseisiin tavoitteisiin.

Vieras kieli, A1-englanti, vl 3–6

Koulun opetussuunnitelmasta puuttuu otsikot, joissa kerrotaan koulun tuntijaon mukainen A1-kielen oppimäärä eli A1-englanti.

Koulun opetussuunnitelman oma tarkennus luvussa Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi englannin kielessä vuosiluokilla 3–6 ei vastaa summatiivisen arvioinnin osalta ePerusteiden lukua 6 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi. Kohta tulee korjata.

Opetushallitus suosittelee, että ePerusteisiin perustuva taulukko siirretään koulun opetussuunnitelmassa ennen koulun omia tarkennuksia, jotta lukija saa selkeän kuvan A1-englannin opetussuunnitelmakokonaisuudesta ja perusteiden ja paikallisten tarkennusten välisestä hierarkiasta.

A1-englannin taulukosta puuttuu opetuksen tavoitteisiin liittyvien tavoitealueiden nimet. Ne tulee lisätä. Laaja-alaisen osaamisen sarakkeen sisältö tavoitteesta T1 puuttuu.

Taulukkoon kirjatut keskeiset sisältöalueet S1-S3 eivät osittain vastaa sisällöltään opetuksen tavoitteita. Esimerkiksi sisältöalue S1 sisältää kaikki keskeiset sisällöt, jotka liittyvät neljään tavoitteeseen T1-T4. Näin ollen tekstistä tulee poimia kuhunkin tavoitteeseen liittyvät sisällöt. Tämä helpottaa opetuksen suunnittelua ja selkeyttää, mitkä sisällöt kuuluvat mihinkin tavoitteeseen.

Koulun tarkentamat sisällöt eivät paikoitellen vastaa perusteissa opetukselle asetettuja tavoitteita. Joihinkin opetuksen tavoitteisiin on lisätty sisältöjä, jotka eivät suoranaisesti kuulu kyseisiin tavoitteisiin kuten koulun listaamat kielioppiasiat. Vuosiluokilla 5 ja 6 ei ole koulun tekemiä tarkennuksia kuin alle puolessa opetuksen tavoitteista. Opetushallitus ehdottaakin miettimään jatkumoa eri vuosiluokille opetuksen tavoitteisiin liittyviin koulun tarkennuksiin.

Vuosiluokan 3 opetuksen tavoitteista T9 ja T10 puuttuu osa tekstiä. Vl:n 4 opetuksen tavoitteen T2 oppimisen tavoitteesta sekä opetuksen tavoitteista T7, T9, T10 ja T11 puuttuu osa tekstiä. Vl:n 5 opetuksen tavoitteista T6 ja T11 puuttuu osa tekstiä. Vl:n 6 opetuksen tavoitteista T9, T10 ja T11 sekä opetuksen tavoitteen T10 oppimisen tavoitteesta puuttuu osa tekstiä. ePerusteiden opetuksen tavoitteet tulee olla sellaisenaan paikallisessa opetussuunnitelmassa. Puuttuvat tekstit tulee lisätä.

Opetussuunnitelmasta jää vaikutelma, ettei laatimisessa ole otettu huomioon sitä, että oppilaat aloittavat A1-englannin opiskelun vuosiluokilla 1–2, joiden aikana opetusta tulee järjestää vähintään

kaksi vuosiviikkotuntia. Opetushallituksen antaman määräyksen (OPH-1082-2019) mukaan opetuksen järjestäjän tulee tehdä tarvittavat muutokset toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten A1-oppimäärien tavoitteisiin ja sisältöihin vuosiluokille 3–6 opetuksen järjestäjän päättämässä aikataulussa siten, että A1-kielen opiskelu muodostaa jatkumon oppilaan edetessä vuosiluokalta toiselle. Opetussuunnitelmassa tätä jatkumoa ei ole riittävästi huomioitu koulun tekemissä tarkennuksissa keskeisiin sisältöihin, koska osa sisällöistä tulee opettaa vi:lla 1–2 perusteiden tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Toisaalta joissain koulun tekemissä tarkennuksissa sisältöihin tunnutaan vaativan enemmän osaamista oppilaan ikään nähden, josta esimerkkinä referaatin teko 3. luokalla.

Vieras kieli, A2-ranska ja A2-saksa

A2-ranskan ja A2-saksan opetussuunnitelmat puuttuvat koulun opetussuunnitelmasta. Ne tulee olla, jos opetusta aiotaan tarjota valinnaisena tai vapaaehtoisena kielenä. Koulun kieliohjelmassa todetaan muun muassa, että 3. luokalla on mahdollisuus valita vapaaehtoinen A2-kieli.

Vieras kieli, B1-oppimäärä

Koulun opetussuunnitelmassa on tarpeettomasti vieraan kielen B1-oppimäärän opetussuunnitelma. Koulun tuntijaossa ei ole kyseistä oppimäärää.

Ympäristöoppi

Vuosiluokat 1–2 on kirjattu samoin sanoin kuin Kouvolan kristillisen koulun ympäristöoppi vuosiluokilla 1–2.

Vuosiluokat 3–6: ei ole määritelty mahdollisia erityispiirteitä laaja-alaisen osaamisen paikallisiin painotuksiin eikä oppimisympäristöihin ja työtapoihin, ohjaukseen, eriyttämiseen ja tukeen tai oppimisen arviointiin. Toki näitä ei vaadita.

Vuosiluokkien 3–6 taulukossa on vuosiluokittain kohdennettu jokainen sisältöalue omin painotuksin ja näihin valituin tavoittein. Tämä antaa vaikutelman siitä, kuin opetuksen tavoitteena olisi nimenomaan sisällön hallinta ja sen avulla toteutuu toissijaisesti opetuksen tavoitteet. Lisäksi lukuvuosiarvioinnissa, erityisesti 6. vuosiluokan päätteeksi, voi olla haastavaa hyödyntää valtakunnallisia arviointikriteereitä tällä kirjaustavalla. POPS 6.12: ”Oppilaan lukuvuosiarviointi 6. vuosiluokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin. Kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavassa lukuvuosiarvioinnissa käytetään valtakunnallisia arviointikriteereitä”.

Uskonto

Paikalliseen opetussuunnitelmaan on laadittu kuvaus evankelisluterilaisen uskonnon oppimäärään. Vuosiluokkien 1–2 paikallinen osuus on opetussuunnitelmassa kahteen kertaan siten, että ensimmäiseen on otettu mukaan enemmän tekstiä opetussuunnitelman perusteista (keskeisten sisältöalueiden kuvaukset). Toisessa osuudessa toisen vuosiluokan tarkennuksissa mainitaan, että koulun omat tarkennukset ovat alleviivattuina sinisellä fontilla. Molemmissa osuuksissa kaikki opetuksen tavoitteisiin liittyvät paikalliset tarkennukset on kuitenkin kirjattu lihavoidulla fontilla.

Vuosiluokkien 3–6 oppiainekuvauksessa Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kuudennen vuosiluokan arviointikriteerien taulukko-osuus on sisällytetty tarpeettomasti kahteen kertaan tekstiin. Lisäksi taulukko-osuus on erotettu toisaalle kohdasta ”Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi uskonnossa vuosiluokalla 3–6”.

Vuosiluokkien 3–6 kuvauksissa kaikki tavoitteet on kohdennettu kaikille vuosiluokille, mutta sisältöjä on kohdennettu vuosiluokittain. Opetushallitus kiinnittää huomiota paikallisessa sisältöalueiden vuosiluokittain kohdentamisessa siihen, että perustetekstin mukaisten keskeisten sisältöalueiden (S1-S3) otsikoiden alle sisällytetyt paikalliset luettelot sisällöistä eivät vastaa kattavuudeltaan ja jaottelultaan opetussuunnitelman perusteiden keskeisissä sisältöalueissa (S1-S3) määriteltyjä sisältöjä (perusteiden yleisessä osassa määritellyt sisällöt ja oppimääräkohtaisesti tarkennetut sisällöt).

Kuvataide

Lausuttavana oleva opetussuunnitelman voi tulkita antavan edellytykset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 kuvataide-oppiaineen oppimäärän mukaiselle opetukselle vuosiluokilla 1–2 ja 3–6.

Opetushallitus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että Krase ry:n opetussuunnitelma on esim. kuvataide-oppiaineen osalta lähes identtinen ainakin kahden muun kristillisen koulun (Kouvola, Lempäälä) opetussuunnitelman kanssa. Herää kysymys siitä, kuinka ratkaisu tukee paikalliselle opetussuunnitelmalle annettua tehtävää (POPS2014, luku 1.1.).

Käsityö

Krase ry:n opetussuunnitelmasta vuosiluokkien 1–2 käsityöopetuksen osuudesta puuttuu kokonaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrättyt paikalliset täsmennykset

- mitkä ovat käsityön oppiaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokalla 1 ja vuosiluokalla 2
- mitkä ovat käsityön oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin sekä ohjaukseen, eriyttämiseen ja tukeen ja oppimisen arviointiin liittyvät mahdolliset erityispiirteet vuosiluokkakokonaisuudessa 1–2.

Puute tulee korjata Krase ry:n opetussuunnitelmaan.

Vslk 3–6

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään seuraavaa paikallisesti oppiaineittain päätettäväksi:

- mitkä ovat käsityön oppiaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokilla 3, 4, 5 ja 6
- mitkä ovat käsityön oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin sekä ohjaukseen, eriyttämiseen ja tukeen ja oppimisen arviointiin liittyvät mahdolliset erityispiirteet vuosiluokilla 3-6.

KRASE ry on valinnut oppiaineen paikallisen täsmennyksen osuuden esitystavaksi taulukon, jossa korostuu käsityön sisältöalueet ja niiden kuvailu paikallisine lisäyksineen ja täsmennyksineen. Taulukossa olevia laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden toteutumista ei ole avattu käsityön oppiaineen osalta.

Taulukon mukaan näyttää siltä, että opetuksen tavoitteena olisi nimenomaan sisällön hallinta ja sen avulla toteutuu joitakin tavoitteita. Opetushallitus huomauttaa, että POPS2014 on vuosiluokille 3–6 määrätty 8 opetuksen tavoitetta, joiden perusteella käsityön opetuksen toteutuminen suunnitellaan. Tavoitteiden toteutumisessa auttavat kullekin tavoitteelle POPS(2014) määritellyt sisältöalueet, joiden käytöstä luvussa Käsityön tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6 ohjataan seuraavasti: "Sisältöalueista muodostetaan kokonaisuuksia, jotka sisältävät ajankohtaisia ja monipuolisia oppimistehtäviä eri vuosiluokille. Sisällöissä toteutetaan käsityöllisin keinoin erilaisten materiaalien ja työmenetelmien tuntemista, ymmärtämistä ja ennakkoluulotonta soveltamista, muissa oppiaineissa ja oppimisympäristöissä opittua hyödyntäen."

Sisältöalueita voidaan paikallisesti täsmentää, jotta käsityön tavoitteiden mukainen opetuksen ja oppimisen kumulatiivisuus toteutuu vuosiluokkien 3–6 aikana huomioiden samalla kuhunkin tavoitteeseen liitetyt laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Kuhunkin tavoitteeseen liitetyt sisällöt ja niiden täsmennykset voivat vaihdella vuosiluokittain. Oppiaineen arviointi toteutetaan suhteessa tavoitteiden saavuttamiseen.

Käsityön opetuksen tavoitteiden kohdentaminen vuosiluokittain tulee selkiyttää täsmentää Krase ry:n opetussuunnitelmaan.

Liikunta

Vlk 3–6:

Oppiaineen tehtävä vuosiluokalla 3–6, huomio, että toisen kappaleen tekstin ylle kuuluisi POPS2014-perusteiden väliotsikko Liikunnan oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 3–6

Tehdäänkö koulussa LI-oppiaineen valtakunnallisten tavoitteiden keskeisiin sisältöalueisiin kuuluvia Move!-mittauksia (“Valtakunnallisen fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä Move!-n mittaukset tehdään niin, että ne tukevat 5. vuosiluokalla koulussa järjestettäviä laajoja terveystarkastuksia”? Paikallisista kirjauksista mainintoja ei löydy, vaikka eri mittausosiot on valmistettu kytkeytyen liikunnan perusteiden tavoitteisiin.

Oman äidinkielen opetus

Oman äidinkielen opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on vain opetussuunnitelman perusteiden tekstiä. Olisi suotavaa kuvata myös opetuksen paikallinen toteutus. Liitteessä on arviointiin liittyen vain hyvän osaamisen kriteerit (arvosanalle 9), kun siinä pitäisi olla 6. vuosiluokan arviointikriteerit, jotka on tehty myös oman äidinkielen opetukseen.

Yhteenveto

Opetushallitus toteaa, että nyt esitetyssä muodossa Krase ry:n perusopetuksen opetussuunnitelma ei anna edellytyksiä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen järjestämiseen.

Opetussuunnitelmassa on merkittäviä puutteita, eikä se kaikilta osin ole tämän hetken lainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen. Opetussuunnitelmassa ei ole huomioitu esimerkiksi määräystä OPH-531-2025 lainkaan. Määräys koskee useita opetussuunnitelman lukuja, joten keskeiset muutokset mm. oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja opetuksen järjestämisen osalta puuttuvat ja sen vuoksi opetussuunnitelma ei täytä sille asetettua tehtävää.

Opetushallitus kiinnittää huomiota siihen, että joiltain osin Krase ry:n opetussuunnitelma on lähes identtinen ainakin Lempäälän ja Kouvolan kristillisten koulujen opetussuunnitelmien kanssa. Herää kysymys, millä tavalla tällainen ratkaisu tukee paikalliselle opetussuunnitelmalle annettua tehtävää: POPS 2014, luku 1.1: Paikallinen opetussuunnitelma on tärkeä osa ohjausjärjestelmää. Sillä on keskeinen merkitys sekä valtakunnallisten tavoitteiden että paikallisesti tärkeänä pidettyjen tavoitteiden ja tehtävien ilmentämisessä ja toteuttamisessa. Paikallinen opetussuunnitelma luo yhteisen perustan ja suunnan päivittäiselle koulutyölle. Se on strateginen ja pedagoginen työkalu, joka linjaa opetuksen järjestäjän toimintaa sekä koulujen työtä. Opetussuunnitelma liittyy koulujen toiminnan muuhun paikalliseen toimintaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi.

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 3 §:ssa toteaa seuraavaa: Opetuksen järjestämisluvan mukaan erityiseen maailmankatsomukseen perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia painottavaa opetusta läpäisyperiaatteella. Erityiseen kasvatustavoitteisiin perustuvassa opetuksessa käytetään asianomaiseen kasvatustavoitteeseen kuuluvia pedagogisia ratkaisuja. Toiminnan, kasvatuksen ja opetuksen tulee noudattaa perusopetukselle asetettuja yleisiä kasvatustavoitteita ja opetukselle asetettuja tavoitteita, sitouttamatta tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatustavoitteiden taustalla olevaan arvo- tai kasvatustavoitteeseen näkemykseen. Opetushallitus muistuttaa, että asetuksen teksti on velvoittavaa. Opetussuunnitelman, sekä kasvatuksen ja opetuksen Krase ry:n koulussa tulee noudattaa kaikilta osin lainsäädäntöä ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Tämä tulee ottaa huomioon erityisesti niissä kohdissa, joissa lausunnossa on todettu ilmenevän jännitteisyyttä.

Opetushallitus toteaa, että Opetushallituksesta johtuvasta syystä luvun 5.6 viimeinen kappale, Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta, on puuttunut julkaistusta Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteesta (ePeruste) välillä 13.2.–9.9.2025. Tämä on huomioitu opetussuunnitelmaa koskevassa lausunnossa. Mahdollisilla puutteilla kyseisissä paikallisesti

päätettäviä asioita koskevissa kirjauksissa ei ole vaikutusta opetussuunnitelmasta annettavaan lausuntoon.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lähettänyt Krase ry:lle tiedoksi Opetushallituksen lausunnon ja antanut hakijalle mahdollisuuden antaa tarpeelliseksi katsomansa selvityksen.

Krase ry on toimittanut opetus- ja kulttuuriministeriöön vastineena yhteenvedon opetussuunnitelmaan tehdyistä korjauksista, korjatun opetussuunnitelman sekä selvityksen opetussuunnitelman kehittämisen tavoista, selvityksen kielenkäytön perusteista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta ja häirinnältä, Etelä-Pohjanmaan opiskeluhoitosuunnitelman, Seinäjoen kristillisen koulun opiskelusuunnitelman, Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskevan suunnitelman, poissaolojen seuraamista ja niihin puuttumista koskevan suunnitelman, Seinäjoen kristillisen koulun oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelman, Seinäjoen kristillisen koulun tvt-suunnitelman, Kriisisuunnitelman sekä Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa -suunnitelman, Työrauhan turvaaminen 2025 -suunnitelman, Kestävän kehityksen suunnitelman 2025, sekä Seinäjoen kristillisen koulun järjestyssäännöt.

Opetushallitus on 11.5.2026 antanut seuraavan lausunnon hakijan korjatusta opetussuunnitelmasta:

Opetushallituksen lausunto Seinäjoen Kristillisen koulun, Krase ry:n korjatusta opetussuunnitelmasta sekä opiskeluhoitosuunnitelmasta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 13.4.2026 Opetushallitusta antamaan lausunnon Seinäjoen kristillisen koulun, Krase ry:n korjatusta opetussuunnitelmasta sekä opiskeluhoitosuunnitelmasta.

Opetushallitus on aiemmin lausunut Seinäjoen Kristillisen koulun, Krase ry:n suunnitelmista lokakuussa 2025. Kun Opetushallitus antaa lausunnon opetuksen järjestämislupaa hakevan tahon opetussuunnitelmasta, lausunnossa tuodaan esille mahdolliset puutteet ja korjausta edellyttävät kohdat. Mikäli opetussuunnitelma korjausten jälkeen tulee uudelleen lausuttavaksi, Opetushallituksen oletus on se, että opetussuunnitelma on muilta osin ennallaan, ellei asiasta ole erikseen mainittu. Näin ollen Opetushallitus ensimmäisen lausunnon jälkeen tarkastaa vain ne kohdat, joissa on ollut huomautettavaa. Krase ry:n nyt lausuttavana olleessa opetussuunnitelmassa on kuitenkin muutoksia tehty myös muilta osin. Valitettavasti kaikki muutokset eivät ole opetussuunnitelman perusteiden mukaisia. Opetushallitus on poikkeuksellisesti lausunut jossain määrin myös muista kuin ensimmäisessä lausunnossa mainituista kohdista siltä osin kuin asiantuntijat ovat muutoksia havainneet tarkastaessaan aiemmassa lausunnossa mainittuja seikkoja. Muiden oppiaineiden tai kokonaisuuksien osalta ei mahdollisiin muutoksiin ensimmäisen lausunnon jälkeen ole otettu kantaa.

Yhteenveto

Seinäjoen Kristillisen koulun opetussuunnitelma (Krase ry), 16.12.2025 korjattu versio ei anna edellytyksiä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen järjestämiseen. Merkittäviä puutteita on myös opiskeluhoitoa koskevissa kirjauksissa, eikä opetussuunnitelman opiskeluhoitoa koskeva luku kaikilta osin vastaa opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaa.

Opetussuunnitelmassa ilmenevät puutteet voivat vaikuttaa oppilaan oikeusturvaan ja oikeuteen saada opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta. Merkittävimmät puutteet liittyvät epäselvyyksiin tuntijaossa, tavoitteiden kuvauksissa, valinnaisten aineiden kuvauksissa, oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia koskevissa kirjauksissa tai niiden puuttumisessa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevissa kirjauksissa ja puutteissa. Jotkut opetussuunnitelman kirjaukset eivät ole opetussuunnitelman perusteiden ja perusopetusta koskevan lainsäädännön mukaisia.

Alla on yksityiskohtaisemmin kuvattu havaittuja puutteita ja virheellisiä kirjauksia.

Opiskeluhooltosuunnitelma ja muut siihen liittyvät suunnitelmat

Krase ry:n tulee huomioida, että opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma korvaa opiskeluhoollon osalta paikallisen opetussuunnitelman. Nyt paikallisen opetussuunnitelman opiskeluhoollolukuun on kirjattu osittain puutteellisia tai virheellisiä sisältöjä, ja sisältöjä, jotka eivät ole kauttaaltaan vastaavia kuin opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmassa.

Krase ry on täydentänyt opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaansa, mutta suunnitelmassa on vielä puutteita, joilta osin suunnitelmaa tulee täydentää ja korjata.

Krase ry:n tulee huomioida, että opiskeluhoollopalveluihin ohjaamisessa tulee huomioida myös kouluterveydenhuolto ja täydentää kuvaustaan opiskeluhoollopalveluihin ohjaamisesta tältä tosin.

Krase ry:n opiskeluhooltosuunnitelmassa kuvataan osin puutteellisesti yhteistyön järjestäminen koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa. Esimerkiksi kuvaukset opiskeluhoollon monialaisesta yhteistyöstä oppimisen ja koulunkäynnin tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä puuttuvat ja ne tulee lisätä suunnitelmaan. Suunnitelmaan tulee myös lisätä tieto, miten koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä toteutetaan.

Krase ry:n opiskeluhooltosuunnitelmassa kuvataan, että yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä päivittää opetuksen järjestäjän opiskeluhoollosuunnitelman vuosittain. Kuvauksesta ei selviä, miten kaikkien tarvittavien tahojen osallisuus suunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen varmistetaan.

Opiskeluhoollosuunnitelmaan tulee lisätä suunnitelma tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja käyttöön puuttumiseksi.

Myös kriisisuunnitelmaa tulee täydentää. Kriisisuunnitelma on hyvin niukka ja konkretia jää puuttumaan monin paikoin. Suunnitelmasta ei selviä esimerkiksi, miten toimintavalmiuksia käytännössä harjoitellaan, miten vastuut ja yhteistyö eri tahojen kanssa on sovittu ja miten kriisitilanteita ehkäistään. Suunnitelmassa ei myöskään tule ilmi, onko se valmisteltu yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa. Kriisisuunnitelman lisäksi Krase ry:llä on erillinen ohje toimimisesta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa. Tämä ohje on hyvin niukka keskittyen vain joidenkin uhkatilanteiden toimintaohjeisiin, ja ohjeet eivät ole kaikilta osin yhteneviä kriisisuunnitelman kanssa. Selkeyden takia olisi tärkeää, että kriisityön suunnitelmat ja toimintaohjeet löytyvät samasta asiakirjasta.

Kiusaamistilanteisiin liittyviä toimintatapoja kuvataan nyt osin ristiriitaisesti ja lainvastaisesti kahdessa eri suunnitelmassa: kriisisuunnitelmassa ja suunnitelmassa oppilaiden suojaamiseksi. Selkeämpää olisi, jos nämä toimintatavat olisi kuvattu vain suunnitelmassa oppilaiden suojaamiseksi (väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä). Toimintatavat tulee muokata lainmukaisiksi huomioiden opettajan ja rehtorin ilmoitusvelvollisuudet sekä se, ettei yksittäisten oppilaiden asioita käsitellä koulukohtaisessa opiskeluhoolloryhmässä.

Tuntijako

Koulun tuntijakotaulukosta puuttuvat edelleen 3. luokalta alkavat vapaaehtoiset kielet A2-saksa ja A2-ranska.

Luku 1.5.5 *Valinnaisaineet*

Luvussa ja edellä esitettyssä tuntijakotaulukossa ilmenee ristiriitaa siinä, miten opetussuunnitelmassa avataan Seinäjoen kristillisen koulun oppilaan valinnaisuutta.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, luku 13, kuvaa valinnaisuutta perusopetuksessa. Valinnaisuus jakautuu kahteen eri resurssiin:

- 1) Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit, jotka ovat osa kaikille yhteistä opetusta.
- 2) Valinnaiset aineet, joiden opetuksesta päätetään paikallisesti.

Lisäksi luvussa 13 kuvataan vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät sekä niiden järjestäminen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun 13 mukaan kukin opetuksen järjestäjä kuvaa omassa opetussuunnitelmassaan, miten oppilaan valinnaisuus koulussa järjestetään. (Tästä lausuttu myös luvun 13 kohdalla).

Krase ry on nimennyt omassa opetussuunnitelmassaan luvun 1.5.5 toistuvasti vain yhden valinnaisuuden resurssin mukaisesti 'Valinnaisaineet', mikä ei vastaa koko luvun sisältöä.

Lisäksi Opetushallitus huomauttaa, että kyseenomaisen resurssin nimi on valinnaiset aineet. Krase ry käyttää omassa opetussuunnitelmassaan vaihtelevasti nimitystä valinnaisaineet ja valinnaiset aineet. Kyseenomaisen valinnaisuuden resurssin kuvaaminen olisi selkeyden ja ymmärrettävyyden vuoksi hyvä yhtenäistää läpi Krase ry:n oman opetussuunnitelman.

Krase ry:n luvussa 1.5.5 otsikon 'Valinnaisaineet' alle on kuvattu edelleen virheellisesti myös taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit, jotka eivät ole oppilaalle valinnaisia aineita vaan ovat osa kaikille yhteistä opetusta oppilaan valitseman tai opetuksen järjestäjän osoittaman tuntimäärän mukaisesti. Seinäjoen kristillisessä koulussa taide- ja taitoaineiden tunnit on osoitettu suoraan oppiaineisiin kaikille yhteisesti opetettaviksi tunneiksi. (Luku 1.4, paikallisesti päätettävät asiat, tuntijako).

Selkeyden vuoksi taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttö ja kuvaus olisi hyvä erottaa oppilaalle valinnaisten oppimäärien (valinnaiset aineet) kuvauksen osuudesta. Kyseessä on kaksi toisistaan erillistä tuntiresurssia, joista järjestettävä opetus toteutetaan eri tavoin ja näissä oppimäärissä osoitettu osaaminen myös arvioidaan eri tavoin (POPS(2014) luku 6 määräykset).

Krase ry:n opetussuunnitelman luvussa 1.5.5 Valinnaisaineet kuvataan edelleen valinnaisten aineiden osalta vain yksi kaikille yhteinen laaja-alainen tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen kasvatuksen oppiaine vuosiluokille 4., 5. ja 6.

Luvussa 1.5.5 mainitaan, että oppiaine olisi soveltava valinnainen aine, jossa on kaikille yhteinen johdanto-osa ja tämän jälkeen oppilas voi valita itseään kiinnostavia moduuleja. Kuvauksen perusteella ja mitä luvussa 13.4.1 ko. oppimäärästä kuvataan, Opetushallitus toteaa, että oppimäärä ei ole oppilaalle aidosti valinnainen aine, vaan kaikkien on opiskeltava yhteisenä oppiaineena tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitoja. Yhden, kaikille yhteiseksi luodun oppimäärän sisällä valittavat osa-alueet (moduulit) eivät muodosta oppilaalle aitoa valinnan mahdollisuutta olla opiskelematta tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaidot oppiainetta.

Tälle kaikille oppilaille yhteiselle, paikallisesti luodulle oppimäärälle tulee osoittaa paikalliseen tuntijakoon oma resurssi.

Lisäksi on kuvattava valinnaisten aineiden osalta, millaisia valinnaisia aineita koulussa on oppilaille tarjolla luvun 13 määräysten mukaisesti.

Lisäksi luvun 1.5.5 tekstin mukaan tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaitojen kasvatuksen oppiainetta kuvataan tarkemmin luvussa 13.5.1. Ko. lukua ei kuitenkaan Krase ry:n opetussuunnitelmasta löydy. Opetussuunnitelman sisällysluettelosta löytyy kuitenkin luvun 13 alalukuna luku 13.4.1 *Valinnaiset aineet???*

13.3	VIERAIDEN KIELTEN VAPAAEHTOiset JA VALINNAiset OPPIMÄÄRÄT	183
13.4	PAIKALLISESTI PÄÄTETTÄVÄT ASIAT	185
13.4.1	<i>Valinnaiset aineet ???</i>	186

Opetushallitus toivoo, että selkeyden vuoksi sisällysluettelo ja teksti tarkistettaisiin vastaamaan toisiaan, jolloin tieto on selkeästi löydettävissä.

Kieliohjelman tuntijakoa koskien tulee vapaaehtoiset kielet nimetä seuraavasti: vapaaehtoinen A2-saksa ja vapaaehtoinen A2-ranska. Tekstissä tulee mainita, missä tilanteessa vapaaehtoisten kielten opetus käynnistyy. Tästä on maininta kohdassa Valinnaiset ja vapaaehtoiset kielet.

Valinnaiset aineet, valinnaisuus perusopetuksessa

Luvun 13.4 Paikallisesti päätettävät asiat lopuksi kuvataan, että Seinäjoen kristillisessä koulussa tarjotaan vuosiluokille 3., 5. ja 6 valinnaisena aineena tunne-, kaveri ja hyvinvointikasvatusta.

Aiemmin luvussa 1.5.5 kuvataan, että opetusta on vuosiluokilla 4., 5. ja 6. Opetushallitus toivoo, että selkeyden vuoksi lukujen kirjaustapa olisi yhtenäinen.

Luvun 13 osalta Opetushallitus toteaa, että taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien toteuttaminen on jätetty kuvaamatta POPS(2014) määrätyn mukaisesti. Valinnaiset tunnit on mainittu virheellisesti koulun opetussuunnitelmassa luvun 1.5.5 'Valinnaisaineet' yhteydessä. Edellä luvun 1.5.5 perusteella lausutun ja tässä yhteydessä huomioidun perusteella Opetushallitus edellyttää, että oppilaan valinnaisuuden toteutuminen selkeytetään Seinäjoen kristillisen koulun opetussuunnitelmaan.

Lisäksi Opetushallitus toteaa samoin kuten aiemmassakin lausunnossaan 28.10.2025, että luvussa 13.4.1 on kuvattu kaikille oppilaille yksi yhteinen oppiaine tunne-, kaveri- ja vuorovaikutustaidot, joka opetussuunnitelmaan kirjatun kuvauksen mukaan muodostaa yhden kaikille yhteisen oppiaineen kokonaisuuden vuosiluokille 4., 5. ja 6.

Tämän paikallisesti muodostetun kaikille yhteisen oppiaineen tuntimäärää ei kuvata koulun omassa tuntijaossa. Opetushallitus huomauttaa, että koulun päättämää omaa kaikille yhteistä oppimäärää ei voida järjestää valinnaisten aineiden (9vvt vuosiluokille 1-9) resurssista vaan sille tulee osoittaa oma paikallinen tuntiresurssi.

Krase ry:n opetussuunnitelmasta puuttuu kuvaus niiden valinnaisten aineiden toteutuksesta, joiden opetukseen on asetettu paikallisessa tuntijaossa 1 vvt kullekin vuosiluokalle 4., 5. ja 6.

POPS(2014) luvun 13 mukaan opetuksen järjestäjä kuvaa omassa opetussuunnitelmassaan tuntijaossa kuvatun lisäksi valinnaisten aineiden osalta seuraavaa

- *mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaiset aineet*
- *mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan*
- *mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.*

Lisäksi POPS(2014) luvussa 6.7 määrätty valinnaisten aineiden arviointien kuvaukset on hyvä liittää osaksi valinnaisten aineiden kuvauksia.

Tällä tarkoitetaan, että oppilaalla tulee olla valittavissa useampia valinnaisia aineita, joiden väliltä hän voi valita sellaiset, joita haluaisi kullakin vuosiluokalla opiskella. Valinnaisia aineita tulee olla tarjolla siten, että oppilaalle muodostuu todellinen mahdollisuus valita eri oppimäärien välillä.

Nyt luvussa 13.4.1 kuvattu tunne-, kaveri- ja vuorovaikutustaidot oppiaine muodostaa ainoastaan yhden oppiaineen, joka osoitetaan kaikkien oppilaiden opiskeltavaksi. Tällöin se on paikallisesti määritelty kaikille yhteinen oppiaine (oppimäärä), ei aidosti valinnainen oppiaine. Yhden, kaikille yhteiseksi luodun oppimäärän sisällä valittavat osa-alueet (moduulit) eivät muodosta oppilaalle aitoa valinnan mahdollisuutta olla opiskelematta tunne-, kaveri- ja hyvinvointitaidot oppiainetta.

Tämä tulee korjata ja selkeyttää Krase ry:n opetussuunnitelmaan.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi, luku kuusi

Luvussa 6.14.4 kuvataan lukuvuoden päätteeksi tehtävää arviointia.

Opetushallitus muistuttaa edelleen, että arviointi ei perustu oppimisen tavoitteisiin niillä vuosiluokilla, joille ei kansallisia arviointikriteereitä ole määritelty.

“Summatiivinen arviointi tehdään suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja niiden pohjalta paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan lukuvuosiarviointi 6. vuosiluokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin. Kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavassa lukuvuosiarvioinnissa käytetään valtakunnallisia arviointikriteereitä.”

Lisäksi Opetushallitus edelleen huomauttaa, että käyttäytymisen arviointi tulee sisällyttää kaikilla vuosiluokilla oppilaan todistuksiin. Vastaavasti kuvaileva tai täydentävä sanallinen palaute annetaan erillisellä liitteellä.

Luvun 6.14.4 lopulla kuvataan itsearvioinnin edellytysten tukemista, tarkemmin itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin periaatteita. Opetushallitus pohtii, onko opetussuunnitelman tekstin laatimisen yhteydessä jäänyt joitain sanoja välistä virkkeessä, jossa kuvataan oppilaan tietoisuuden tukemista.

Luvussa 6.14.6 on kuvattu edelleen oppilaan välttävän suorituksen muodostumista kompensaation kautta vuosiluokalta toiselle siirryttäessä. Opetushallitus pyytää täsmentämään paikallisesti perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen käytännön huomioiden, että kompensaatioperiaate on tavoitteiden välinen. Yhdessä tavoitteessa osoitetulla hyvällä osaamisella ei voi korvata useiden tavoitteiden hylättyä osaamista: ”Paremmen osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta.”

Luvussa 6.14.6 kuvataan arviointia ja palautteen antamisen käytäntöjä nivelvaiheissa. Luvussa kerrotaan edelleen, että ”Nivelkohdan arviointi toisen vuosiluokan päättyessä perustuu laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin”. Luvussa on lisäksi kuvattu, millaisten asioiden kuvauksia oppilaan arviointi sisältää. Opetushallitus pyytää Krase ry:tä täsmentämään kyseisiä kuvauksia, jotta ne tosiasiallisesti perustuisivat laaja-alaisen osaamiseen.

Luvussa 6.14.6 on kuvattu käyttäytymisen tavoitealueet ja käyttäytymisen kriteerit. Opetushallitus pohtii edelleen, että käyttäytymisen tavoitealueet itsessään on jo kirjoitettu käyttäytymisen (osaamisen) kuvauksen mukaisiksi, joten tällaisenaan kuvattuna lukijalle jää vaikutelma että tavoitteet ja kriteerit eivät ole keskenään tasapainossa. Esimerkiksi arvosanojen 10-5 kriteerien (osaamisen kuvausten) kohdalla ei huomioida olleenkaan tavoitealueen 4 mukaista osaamisen toteutumista.

Krase ry:n opetussuunnitelmasta puuttuu edelleen kuvaus erityisen tutkinnon suorittamisen tavoista.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki, luku 7

Luvun 7 osalta Opetushallitus kiinnittää huomiota oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuneisiin käsitteisiin sekä niiden käyttöön, koska paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan edelleen aiemman lainsäädännön käsittein (esim. yleinen tuki) kaikille oppilaille suunnattua toimintaa sekä ryhmäkohtaisten tukimuotojen osalta käytetään osittain ryhmäkohtaisten tukitoimien käsitettä. Paikallisesta opetussuunnitelmasta löytyy myös nimityksiä, jotka eivät ole enää voimassa, kuten Aluehallintovirasto.

Opetushallitus pyytää tarkentamaan ryhmäkohtaisten tukimuotojen resursointiin liittyvää kirjausta, sillä paikallisessa opetussuunnitelmassa on mainittu resurssin kohdentuvan myös avustajapalveluihin. Tämä ei ole lainsäädännön mukaista vaan resursoinnin tulee kohdentua opettajiin. Lisäksi Opetushallitus pyytää täsmentämään oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttamista, sillä paikallisessa opetussuunnitelmassa on paikoin epäselvyyttä, miten erilaisia oppilaskohtaisia tukitoimia toteutetaan esim. erityisopettajan opettamassa pienryhmässä ja erityisluokanopettajan opettamassa erityisluokassa. Lisäksi paikallisessa opetussuunnitelmassa on mainittu oppilaskohtaisia tukitoimia, jotka eivät ole lainsäädännön ja määräysten mukaisia (esim. liikkumisen ja aistitoimintojen tukipalvelut). Opetushallitus toteaa myös, että paikallisessa opetussuunnitelmassa on edelleen tarkennettava, kuinka tukea koskevan päätöksen prosessi etenee. Tämän prosessin kuvaus on paikoin epäselvä sekä puutteellinen. Lisäksi paikallisessa opetussuunnitelmassa on mainittu varhennetun/pidennetyn oppivelvollisuuden päätökset, joita ei enää voi perusopetuksessa tehdä vaan jatkossa tulee tehdä uuden lainsäädännön mukaisia päätöksiä perusopetuksen järjestämisestä oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn rajoitteen mukaan.

Kokonaisuudessaan luku 7 vaatii edelleen käsitteiden ja prosessien korjaamista ja tarkistamista, jotta se noudattaa ajantasaista lainsäädäntöä ja määräyksiä.

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Lausuttavana olevasta opetussuunnitelmasta puuttuu edelleen 5.4.1 Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen järjestämisen periaatteet ja yhteistyön kuvaukset. Mikäli toiminta-alueittain

järjestettävää opetusta ei järjestetä koulussa, tämäkin on syytä mainita paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Uskonto

Paikallisessa opetussuunnitelmassa uskonnon oppiaineen vuosiluokkien 1–2 ja 3–6 kuvauksiin sisältyy evankelisluterilaisen uskonnon oppimäärän kuvaus. Oppiaineen kuvauksissa Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tekstin ja paikallisten tarkennusten suhdetta on edelleen vaikeaa hahmottaa. Lisäksi nyt lausuttavana oleva paikallinen opetussuunnitelma sisältää osia perustetekstistä useampaan kertaan eri yhteyksiin kirjattuna. Esimerkiksi kuudennen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin arviointikriteereihin sisältyvät osaamisen kuvaukset eri arvosanoille on kirjattu kolmeen kertaan.

Sekä vuosiluokilla 1–2 että 3–6 kaikki Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sisältämät ko. vuosiluokkakokonaisuuden opetuksen tavoitteet on kohdennettu jokaiselle vuosiluokalle. Sisältöjä on paikallisesti tarkennettu vuosiluokittain kunkin tavoitteen yhteyteen. Paikallisesta opetussuunnitelmasta ei edelleenkään ilmene, mikä näiden paikallisten tarkennusten suhde on Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa ko. tavoitteisiin liittyviin sisältöalueisiin. Epäselväksi siis jää, mitä sisältöjä oppilaille opetetaan; opetetaanko tietyllä vuosiluokalla vain paikallisissa tarkennuksissa mainitut sisällöt vai huomioidaanko siinä Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiset keskeisten sisältöalueiden kuvaukset kokonaisuudessaan. Paikalliset tarkennukset eivät kata perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattuja sisältöjä.

Lisäksi osa paikallisesti tarkennetuista sisällöistä ei liity tavoitteeseen, jonka yhteyteen ne on kirjattu tai sisältöjen yhteyttä tavoitteeseen on vaikea nähdä. Esimerkiksi vuosiluokalla 1 tavoitteen ”*T8 luoda oppilaille tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä*” yhteyteen on paikallisesti kirjattu sisällöksi mm.: ”*Lauletaan kirkkovuoden juhliin liittyviä virsiä sekä muita aiheeseen sopivia lauluja*” ja ”*Seurakuntatyöhön tutustuminen*”. Paikoin myös perustetekstiin sisältyvän sisältöalueen kuvauksen ja sen paikallisen tarkennuksen yhteyttä on vaikeaa nähdä. Esimerkiksi vuosiluokalla 2 sisältöalueen ”*S1 Suhde omaan uskuntoon*” yhteyteen on paikallisesti kirjattu: ”*Tutustutaan muihin suurimpiin pääuskuntoihin.*”

Nyt lausuttavana olevassa opetussuunnitelmassa vuosiluokilla 3–6 on paikallisesti vuosiluokittain tarkennettu myös opetuksen tavoitteista johdettuja oppimisen tavoitteita, jotka sisältyvät Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Vastaavasti, kuten sisältöjen paikallisten tarkennusten osalta on edellä todettu, paikallisesta opetussuunnitelmasta ei ilmene, mikä paikallisten oppimisen tavoitteiden tarkennusten suhde on Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin oppimisen tavoitteisiin. Vuosiluokkien 3–6 osalta epäselväksi jää opetettavien sisältöjen lisäksi, mitkä ovat oppilaan oppimisen tavoitteet kullakin vuosiluokalla ja vastaako paikallinen opetussuunnitelma tältä osin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Oppimisen tavoitteiden paikalliset tarkennukset eivät myöskään aina vastaa alkuperäistä perustetekstin kuvausta opetuksen tavoitteesta ja siitä johdetusta oppimisen tavoitteesta. Esimerkiksi vuosiluokalla 3 tavoitteen ”*T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin*” oppimisen tavoitetta ”*Oppilas perehtyy opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin*” on paikallisesti tarkennettu: ”*Oppilas harjoittelee elämän eettisten pelisääntöjen noudattamista arkielämässä.*” Paikallinen tarkennus on tavoitteen T8 yhteyteen kirjattuna tulkinnanvarainen myös uskonnollisesti sitouttamattoman perusopetuksen näkökulmasta.

Oppimisen tavoitteiden paikallisten tarkennusten epäselvyyteen kytkeytyy myös oppilaiden osaamisen arviointiin ja oikeusturvaan liittyviä kysymyksiä. Opetushallitus huomauttaa, että Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun 6 mukaan ”*Oppimisen, osaamisen ja työskentelyn arvioinnin tulee perustua perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin, ellei oppimäärää ole rajattu.*” ja ”*Vuosiluokkien 1–8 päätteeksi annetaan lukuvuosiarvioinnin ja perusopetuksen päättöarvioinnin tulee perustua perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa kohdennettuihin tavoitteisiin.*” Esimerkiksi oppilaan osaamista ei ole mahdollista arvioida kuudennen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin arviointikriteerien mukaisesti, jos paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseisen vuosiluokan

opetuksen tai oppimisen tavoitteet poikkeavat opetussuunnitelman perusteissa määritellyistä tavoitteista.

Nyt lausuttavana olevaan paikalliseen opetussuunnitelmaan on vuosiluokille 3-5 kirjattu tavoitteen T12 yhteyteen seuraavia sisältöjä: ” *Positiivisen minäkuvan vahvistaminen: itsensä ja toisen arvostaminen Jumalalle rakkaana, ainutlaatuisena persoonana Jumalan huolenpidon ja turvallisuuden kokemusten jakaminen.*” Opetushallitus huomauttaa, että kyseinen kirjaus ei ole voimassa olevan lainsäädännön ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen. Opetuksen tulee olla oppilaita uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitouttamatonta.

Vieraat kielet

A1-englanti, vl 1–2

Väliotsikon Englannin kielen A1-oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 1–2 alla oleva teksti ei ole enää voimassa, joten se tulee poistaa. Koulu on laatinut omat kriteerit arvosanalle ”hyväksytty”. Tämä ei vastaa vuosiluokkien A1-kelen opetussuunnitelman perusteissa (2019) kuvattua arvioinnin periaatetta. Arviointi tulee tehdä suhteessa kaikkiin opetussuunnitelman perusteissa oppimiselle asetettuihin tavoitteisiin. Sitä ei voida tehdä vain opetuksen järjestäjän itse valitsemien yksittäisten tietojen tai taitojen hallinnan perusteella.

A2-ranskan ja A2-saksan opetussuunnitelmat puuttuvat koulun opetussuunnitelmasta. Ne tulee olla olemassa, jos opetusta aiotaan järjestää ryhmien toteutuessa valinnaisena tai vapaaehtoisena kielenä. Koulun kieliohjelmassa todetaan, että 3. luokalla on mahdollisuus valita vapaaehtoinen ranska tai saksa.

Vieras kieli, B1-oppimäärä Koulun opetussuunnitelmassa on vieraan kielen B1-oppimäärän opetussuunnitelma. Koulun tuntijaossa tai kieliohjelmassa ei kuitenkaan ole kyseistä oppimäärää. Lukijalle jää epäselväksi, järjestetäänkö B1-kielessä opetusta vai ei.

Suomi toisena kielenä, S2

Kuudennen vuosiluokan arviointikriteerit puuttuvat edelleen ja ne tulee lisätä.

Käsityö

Opetushallitus pyytää kiinnittämään huomiota paikallisten täsmennysten osalta siihen, ettei POPS2014:ssä määritellä tarkemmin käsityössä käytettävien eri materiaalien ominaisuuksia, esimerkiksi jakamalla opetuksessa käytettävät materiaalit pehmeisiin ja koviin, sillä vain muutaman materiaalien ominaisuuksien määrittelyjen avulla ei voida kattavasti kuvata, millaisia erilaisia materiaaleja käsityössä teknisen työn ja tekstiilityön työtavoilla voidaan käsitellä ja muotoilla. POPS2014:n luvussa ”Käsityön oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet” vuosiluokkakokonaisuuksien 1–2 ja 3–6 osalta määritellään, että käsityön opetuksessa käytetään teknisen työn ja tekstiilityön työtapoja. Opetushallitus suosittaa, että kun paikallisen opetussuunnitelmatekstin laadinnan yhteydessä pohditaan käytettävää terminologiaa, voisi tarkastella POPS2014 kirjauksia, ettei niiden ja paikallisessa opetussuunnitelmassa käytettyjen käsitteiden välille muodostuisi ristiriitaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti lähettänyt Krase ry:lle tiedoksi Opetushallituksen lausunnon ja antanut hakijalle mahdollisuuden antaa tarpeelliseksi katsomansa selvityksen.

Krase ry on toimittanut opetus- ja kulttuuriministeriöön vastineena korjatun opetussuunnitelman, opiskeluhoitosuunnitelman sekä vastaukset opetushallituksen lausunnossaan 11.5.2026 esittämiin korjausta vaativiin kohtiin.

3.1.3 Hakemuksen arviointi ja päätösesitys

Hakija on rekisteröity yhdistys, Krase ry, jonka toimintaan voi kuulua opetuksen järjestäminen. Hakija hakee viiden vuoden määräajan voimassa olevaa lupaa järjestää kristilliseen maailmankatsomukseen perustuvaa suomenkielistä perusopetusta 100 oppilaalle vuosiluokilla 1–6 Seinäjoen kaupungissa.

Hakijalla ei ole Seinäjoen kaupungin kanssa sopimusta opetuksen järjestämisestä. Koska opetus perustuu erityiseen maailmankatsomukselliseen järjestelmään, ei sopimus kunnan kanssa ole välttämätön.

Perusopetuslain 7 §:n mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvan myöntäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen. Koulutuksen tarpeellisuutta arvioidaan esimerkiksi suhteessa asianomaisen paikkakunnan tai alueen koulutuskysyntään ja tarjontaan (HE 86/1997 vp ja KHO 29.12.2006 T3673 ja KHO 9.5.2007 T 1226). Perusopetuslakia koskevan hallituksen esityksen perusteluissa (HE 86/1997 vp) on todettu, että tarkoituksena on säilyttää kunnan koululaitos perusopetuksen runkona ja että tarkoituksena ei ole tavoitella valtion tai yksityisten perusopetusta antavien koulujen lukumäärän lisäämistä.

Oppivelvollisten määrää koskevan Tilastokeskuksen Väestöennuste 2024 tilaston mukaan oppivelvollisuusikäisten määrän ennustetaan laskevan Seinäjoella vuoden 2026 8 658 oppivelvollisesta 7 300 oppivelvolliseen vuoteen 2036 mennessä eli noin 16 prosenttia. Etelä-Pohjanmaan alueella vastaava laskua on vuoden 2026 23 710 oppivelvollisesta vuoden 2036 17 756 oppivelvolliseen eli noin 25 prosenttia.

Seinäjoella on käynnissä opetuspalveluiden palveluverkkoselvitys, jonka perusteella on tarkoitus keväällä 2026 tehdä päätöksiä tulevasta kouluverkosta. Toimenpide-ehdotusten mukaan kolme alakoulua lakkautettaisiin. Lisäksi yhdestä alakoulusta tehtäisiin erillisselvitys ja yksi alakoulu yhdistettäisiin yläkouluun. Ottaen huomioon oppivelvollisuusikäisten määrän huomattava väheneminen ja siihen liittyen kaupungin suunnitelma sopeuttaa toimintaa vähenevään lapsimäärään, ei alueella ei voida katsoa olevan perusopetuslain 7 §:n edellyttämää erityistä koulutustarvetta. Oppivelvollisuusikäisten lasten määrän väheneminen edellyttää sopeutumista niin kunnalta kuin yksityisiltä opetuksen järjestäjiltäkin. Uuden yksityisen koulun perustamista tällaisessa tilanteessa ei voitaisi pitää perusopetuslain 7 §:n mukaisena, mutta päätöstä ei myöskään voitaisi pitää tarkoituksenmukaisena.

Opetushallitus on lausunnossaan 29.10.2025 kiinnittänyt huomiota hakijan opetussuunnitelmassa oleviin puutteisiin. Opetushallitus toteaa, että nyt esitetystä muodosta Krase ry:n perusopetuksen opetussuunnitelma ei anna edellytyksiä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen järjestämiseen. Opetussuunnitelmassa on merkittäviä puutteita, eikä se kaikilta osin ole tämän hetken lainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen. Opetussuunnitelmassa ei ole huomioitu esimerkiksi määräystä OPH-531-2025 lainkaan. Määräys koskee useita opetussuunnitelman lukuja, joten keskeiset muutokset mm. oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja opetuksen järjestämisen osalta puuttuvat ja sen vuoksi opetussuunnitelma ei täytä sille asetettua tehtävää. Opiskeluhoitosuunnitelman osalta Opetushallitus toteaa, että Krase ry:n opiskeluhoitosuunnitelma ei ole lain ja määräysten mukainen. Suunnitelma on hyvin sekava ja siinä on merkittäviä puutteita. Suunnitelmassa kuvataan samoja asioita monissa eri kohdin ja osin myös ristiriitaisesti. Suunnitelmasta puuttuu monia asiakokonaisuuksia, jotka ovat merkittäviä opiskeluhoiton kokonaisuuden toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten.

Hakija on hakuprosessin aikana korjannut opetussuunnitelmaansa. Opetushallitus toteaa 11.5.2026 antamassaan lausunnossa hakijan korjatusta opetussuunnitelmasta, että Seinäjoen Kristillisen koulun opetussuunnitelman korjattu versio ei anna edellytyksiä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opetuksen järjestämiseen. Merkittäviä puutteita on myös opiskeluhoitoa koskevissa kirjauksissa, eikä opetussuunnitelman opiskeluhoitoa koskeva luku kaikilta osin vastaa opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaa. Opetussuunnitelmassa ilmenevät puutteet voivat vaikuttaa oppilaan oikeusturvaan ja oikeuteen saada opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta. Merkittävimmät puutteet liittyvät epäselvyyksiin tuntijaossa, tavoitteiden kuvauksissa, valinnaisten aineiden kuvauksissa, oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia koskevissa kirjauksissa tai niiden puuttumisessa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevissa kirjauksissa ja puutteissa. Jotkut opetussuunnitelman kirjaukset eivät ole opetussuunnitelman perusteiden ja perusopetusta koskevan lainsäädännön mukaisia. Hakija on vielä tämänkin jälkeen korjannut opetussuunnitelmaansa, mutta kolmatta lausuntoa Opetushallitukselta ei enää pyydetty. Hakijalla ei voida opetussuunnitelman osalta katsoa olevan riittäviä ammatillisia edellytyksiä järjestää perusopetuslain ja sen nojalla annettujen normien mukaista opetusta.

Hakija arvioi koulun kasvavan viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana noin 100 oppilaan kouluksi. Hakemusasiakirjoissa olleen oppilasmääräennusteen mukaan hakija on arvioinut, että ensimmäisenä toimintavuotena koulussa olisi 40 oppilasta, toisena vuotena 50 oppilasta,

kolmantena vuotena 70 oppilasta ja neljäntenä vuonna vuotena 85 oppilasta. Ottaen huomioon, että Seinäjoella oppivelvollisuusikäisten lasten määrä vähenee ja jo olemassa olevia kouluja joudutaan lakkauttamaan, saattaa hakijan ennuste oppilasmäärän kasvamisesta olla jossakin määrin optimistinen.

Hakemuksen mukaan lukuvuodesta 2026–2027 eteenpäin koulussa toimisi kahdeksan opettajaa, joista seitsemän on luokanopettajia. Lisäksi on erityisopettaja, joka on myös lasten ja nuorten psykoterapeutti, psykologian aineenopettaja ja neuropsykiatrinen valmentaja. Kahdella luokanopettajalla on myös rehtorikelpoisuus. Kaksi luokanopettajaa on myös erityisluokanopettajia. Heistä toinen on myös laaja-alainen erityisopettaja. Saadun selvityksen mukaan opetushenkilöstötilanne näyttäisi olevan erinomainen. Kuitenkin on huomattava, että hakijan talousarviossa vuodelle 2026 on varattu rahaa vain yhden opettajan palkkaamiseen. Vuoden 2027 talousarviossa on varattu rahaa kahden opettajan palkkaamiseen. Hakijan hakemus on tältä osin ristiriitainen. Jos vuonna 2026 koulussa toimii vain yksi opettaja ja vuonna 2027 kaksi opettajaa, epävarmaksi jää, olisiko koulussa ensimmäisten toimintavuosien aikana kelpoisuusehdot täyttävä rehtori ja erityisluokanopettaja ja siten edellytykset järjestää myös perusopetuslain 20 c §:n mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia. Ammatilliset edellytykset opetuksen järjestämiseksi ovat näiltä osin epäselvät eikä hakemuksen perusteella ammatillisia edellytyksiä tältä osin voida luotettavasti arvioida.

Talousarviot vuosille 2026 ja 2027 on laskettu sen mukaan, että oppilaita vuonna 2026 olisi 20 ja vuonna 2027 oppilasmäärä olisi 35. Tämä on ristiriidassa hakijan oppilasmääräennusteen kanssa. Oppilasmääräennusteen mukaan hakija arvioi, että koulussa olisi vuonna ensimmäisenä toimintavuotena 2026 40 oppilasta ja toisena toimintavuotena 2027 50 oppilasta. Koulun toiminta on tarkoitus rahoittaa pääosin valtionosuuksilla. Muita tuloja ovat vain yhdistyksen jäsenmaksut yhteensä 1 000 euroa sekä kannatusmaksut, jonka määräksi on arvioitu vuonna 2026 yhteensä 1 000 euroa ja 2027 yhteensä 2 000 euroa. Vuonna 2026 tuloja ovat myös muut varainhankinnan tuotot 20 000 euroa, varsinaisen toiminnan tuotot 2 000 euroa sekä muut avustukset 4 000 euroa. Vuodesta 2027 lukien toiminnan rahoitus perustuisi noin 99 prosenttisesti valtionosuuksiin. Kulut muodostuvat suurelta osin opetushenkilöstön henkilöstökuluista. Talousarviossa ei ole varattu rahaa erityisopettajan tai erityisluokanopettajan palkkaukselle tai muulle henkilöstölle, joten epäselväksi jää, että kuka koulussa hoitaisi esimerkiksi siivouksen ja erilaiset opetuksen järjestämiseen liittyvät hallinnolliset tehtävät. Myöskään sijaisten palkkausta ei ole talousarviossa huomioitu. Talousarvio on kaiken kaikkiaan tehty siinä määrin yleisellä tasolla, että toiminnan rahoituksesta ei saa luotettavaa kuvaa. Hakijalla ei myöskään ole taseessaan sellaista omaisuutta, jolla se voisi kattaa kustannuksia esimerkiksi tilanteessa, jossa oppilasmäärä ei kehittyisikään suunnitellusti. Taloudellisiin edellytyksiin järjestää opetusta liittyy epävarmuustekijöitä eikä hakijalla voida saadun selvityksen perusteella arvioida olevan riittäviä taloudellisia edellytyksiä järjestää opetusta.

Hakija on tehnyt aiesopimuksen tilojen vuokraamisesta Seinäjoen Vapaaseurakunnan kanssa. Koulu toimisi Konferenssikeskus Valkean tiloissa lähellä Seinäjoen keskustaa. Samassa kiinteistössä toimii myös päiväkotikiikello. Tilat ovat hakijan mukaan joustavat ja hakija voi vuokrata niitä tarpeen mukaan koulun kasvaessa. Tilojen voidaan arvioida soveltuvan myös opetuskäyttöön. Kiinteistössä on asianmukaiset tilat liikuntaan, musiikkiin ja kuvataiteeseen. Tekniseen työhön soveltuvia tiloja hakija voi vuokrata Seinäjoen kaupungilta. Hakijalla voidaan arvioida olevan tilojen osin riittävät ammatilliset edellytykset.

Seinäjoen kaupungin Kasvatus- ja opetuslautakunta toteaa 22.5.2024 antamassaan lausunnossa mm, että kasvavassa kaupungissa ei ole mitään estettä toisellekaan yksityiselle koululle, joka tuo perheille lisää mahdollisuuksia valita lapselleen sopiva perusopetusta tarjoava koulu. Lausunnossa todetaan edelleen, ettei kaupunki sitoudu kristillisen koulun avustamiseen taloudellisesti. Koulu tulee olla oppilaille perusopetuslain mukaisesti maksuton ja rahoittaa toimintansa valtionosuuksilla ja tarvittaessa yhdistyksen mahdollisella muulla varainhankinnalla kuin oppilaiden perheiltä perittävillä maksuilla. Hakemusasiakirjoissa ei ollut Seinäjoen kaupungin lausuntoa vuodelta 2025.

Valtioneuvosto hyväksyi 13.6.2024 seuraavan ministeri Essayahin lausuman: "Liittyen vanhempien oikeuteen varmistaa lapsilleen heidän omien uskonnollisten ja aatteellisten vakaumustensa mukainen opetus valtioneuvoston on tarpeen selvittää perusopetuslain 7 §:ssä säädetyn alueellisen koulutustarpeen edellytyksen suhdetta YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artiklaan sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artiklaan päätettäessä opetuksen järjestämisluvista." Lasten oikeuksien sopimuksen 14 artikla turvaa lapselle mm. uskonnon vapauden ja edellyttää, että valtion

tulee kunnioittaa vanhempien lapselle antamaa ohjausta tämän oikeuden käyttämisessä. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artikla turvaa oikeuden elämään.

Lausumaan liittyen opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että perusopetuslain 29 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Saman lainkohdan mukaan kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta. Opetuksen järjestäjän tulee niin ikään hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaiikassa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Perusopetusta antavaa peruskoulua ei siten mitenkään voida nähdä ympäristönä, joka loukkaisi oikeutta elämään Euroopan ihmisoikeuksien sopimuksen 2 artiklan vastaisesti.

Mitä taas tulee YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artiklaan, opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että perusopetuslain mukainen opetus, riippumatta siitä, että onko opetuksen järjestäjänä kunta tai yksityinen opetuksen järjestäjä, turvaa aina oppilaan oikeuden uskonnon vapauteen. Perusopetus on perusopetuslaissa tarkoitettuna opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun asetuksen 3 §:n mukaan järjestettävä sitouttamatta oppilasta tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatustajustelmän taustalla olevaan arvo- tai kasvatustilofilofiseen näkemykseen. Saman lainkohdan mukaan erityiseen maailmankatsomukseen perustuvassa opetuksessa oppilaille annetaan myös opetuksen perustana olevaan maailmankatsomukseen perustuvia arvoja, tietoja, taitoja ja valmiuksia painottavaa opetusta läpäsiperiaatteella. Toisin sanoen näissäkään kouluissa opetusta ei saa järjestää niin, että opetus sitouttaisi oppilaan kyseiseen maailmankatsomukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tuo esiin, että koska Suomessa lapset ovat oppivelvollisia eikä Suomessa ole koulupakkoa, opetusta koskeva järjestelmä kunnioittaa vanhempien valinnanmahdollisuuksia. Vanhemmat voivat valita lapselleen kotiopetuksen tai ns. kotikouluperiaatteella toimivan yksityisen koulun, joka järjestää opetusta ilman valtioneuvoston antamaa perusopetuslain 7 §:n mukaista lupaa. Vanhemmat voivat myös niin halutessaan hakeutua asumaan paikkakunnalle, missä toimii sellainen koulu, johon vanhemmat lapsensa haluavat laittaa. Lapsen oikeuksien sopimuksen 14 artiklaa ei mitenkään voi tulkita niin, että se velvoittaisi julkisen vallan rahoittamaan erilaisia maailmankatsomuksellisia järjestelmiä edustavia kouluja kaikkialla Suomessa.

Hakija haki opetuksen järjestämislupaa jo viime vuonna, mutta valtioneuvosto hylkäsi hakemuksen 12.6.2025. Hakija valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen vaatien päätöksen kumoamista ja palauttamista valtioneuvostolle uutta arviointia varten. Hakija perusteli valitustaan mm. toteamalla, että perusopetuslain 7 §:n mukaisessa koulutustarpeen arvioinnissa ei voida rajoittaa tarkastelemaan ainoastaan oppilaiden lukumäärän kehitystä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi vaatimuksen. Päätöstään korkein hallinto-oikeus perusteli mm. toteamalla, että ”valtioneuvosto on voinut perusopetuslain 7 §:n 1 momentin nojalla arvioida, että lupahakemuksessa tarkoitettuna opetuksen järjestämiselle ei ollut erityistä koulutus- tai sivistystarvetta. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevällä tavalla perusopetuslain tarkoituksena ei ole lupia myöntämällä tavoitella yksityisten koulujen lisäämistä. Tämän vuoksi valtioneuvosto on voinut arvioidessaan koulutus- ja sivistystarvetta tukeutua ensisijaisesti alueen oppivelvollisuusikäisten lasten määrää koskeviin tilastoennusteisiin huolimatta siitä, että muutoksenhakijan esittämän mukaan Seinäjoella lähialueineen olisi vanhempien keskuudessa kiinnostusta lapsen sijoittamiseen vakaumuksellista opetusta tarjoavaan kouluun.”

Yhteenvetona voidaan todeta, että ottaen huomioon oppivelvollisuusikäisten lasten määrä voimakas väheneminen Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaan alueella, ei perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta voida katsoa olevan olemassa. Hakemuksessa on ristiriitaisuutta sen osalta, miten opetushenkilöstöä tosiasiallisesti on käytettävissä jo ensimmäisenä ja toisena toimintavuotena. Hakemuksen perusteella ei saada varmuutta siitä, että kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä olisi alusta alkaen riittävästi. Epäselväksi myös jää, kuka koulussa hoitaisi esimerkiksi opetukseen liittyvät hallinnolliset tehtävät ja koulutilojen siivouksen. Opetussuunnitelma on hakuprosessin aikana parantunut, mutta se ei korjattunakaan ole Opetushallituksen lausunnon mukaan riittävä opetuksen järjestämiseksi perusopetuslain ja sen nojalla annettujen normien mukaisesti. Hakijan talousarvio on tehty siinä määrin yleisellä tasolla, ettei sen perusteella voida arvioida hakijalla olevan riittäviä taloudellisia edellytyksiä järjestää opetusta. Näin ollen hakijalla ei voida katsoa olevan riittäviä perusopetuslain 7 §:n edellyttämiä ammatillisia tai taloudellisia edellytyksiä järjestää opetusta. Hakijan suunnitelma koulun perustamiseksi on vielä jossakin määrin keskeneräinen ja edellyttää jatkovalmistelua.

Päätösesitys: Edellä esitetyn perusteella esitän, että hakemus hylätään. Perusopetuslain 7 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luvan järjestää alueellisen tai valtakunnallisen koulutus- tai sivistystarpeen perusteella perusopetusta, mikäli hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset järjestää perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta. Haetulle koulutukselle ei voida katsoa olevan perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta eikä hakijalla voida katsoa olevan riittäviä ammatillisia tai taloudellisia edellytyksiä järjestää opetusta.

Oppivelvollisuusikäisten lasten määrä Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaan alueella laskee voimakkaasti vuoteen 2036 mennessä. Oppivelvollisten määrää koskevan Tilastokeskuksen Väestöennuste 2024 tilaston mukaan oppivelvollisuusikäisten määrän ennustetaan laskevan Seinäjoella vuoden 2026 8 658 oppivelvollisesta 7 300 oppivelvolliseen vuoteen 2036 mennessä eli noin 16 prosenttia. Etelä-Pohjanmaan alueella vastaava laskua on vuoden 2026 23 710 oppivelvollisesta vuoden 2036 17 756 oppivelvolliseen eli noin 25 prosenttia. Tämä huomioon ottaen alueella ei voida katsoa olevan perusopetuslain 7 §:n edellyttämää koulutustarvetta. Niin kuntien kuin yksityistenkin opetuksen järjestäjien tulee sopeutua vähentyneeseen lapsimäärään.

Hakijan ammatilliset edellytykset eivät ole kaikilta osin riittävät ja niihin liittyy epävarmuustekijöitä. Hakijan opetussuunnitelma ei Opetushallituksen 11.5.2026 antaman lausunnon mukaan anna edellytyksiä opetuksen järjestämiseen Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaisesti. Hakijalla ei siten voida opetussuunnitelman osalta katsoa olevan riittäviä ammatillisia edellytyksiä järjestää perusopetuslain ja sen nojalla annettujen normien mukaista opetusta. Hakemuksen perusteella ei saada varmuutta siitä, että kelpoisuusehdot täyttävää opetushenkilöstöä olisi alusta alkaen riittävästi. Hakijan ammatillisiin edellytyksiin järjestää perusopetuslain 20 c §:n tarkoittamia oppilaskohtaisia tukitoimia ensimmäisinä toimintavuosina liittyy epävarmuutta. Myös hakijan taloudellisiin edellytyksiin liittyy suurta epävarmuutta johtuen siitä, että talousarviot vuosille 2026 ja 2027 on tehty hyvin yleisellä tasolla eikä niiden perusteella toiminnan rahoituksesta saa luotettavaa kuvaa. Hakijalla ei myöskään ole taseessaan sellaista omaisuutta, jolla se voisi kattaa kustannuksia esimerkiksi tilanteessa, jossa oppilasmäärä ei kehittyisikään suunnitellusti. Taloudellisiin edellytyksiin järjestää opetusta liittyy epävarmuustekijöitä eikä hakijalla voida saadun selvityksen perusteella arvioida olevan riittäviä taloudellisia edellytyksiä järjestää opetusta.

4. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.